

**ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ЗА ПЕРИОДА
2014-2020 Г. НА ОБЩИНА СТРАЛДЖА**

„ВЕЛДЕР КОНСУЛТ“ ООД

София, 2014

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Този документ е създаден в рамките на проект: „Въвеждане на механизми за наблюдение, контрол и последваща оценка при изпълнение на политиките на Община Стралджа“, в изпълнение на Договор № 13-13-63/26.11.2013г., финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейски съюз чрез Европейския социален фонд.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на таблиците	5
1. Въведение	6
1.1. Основания за разработване на програмата за управление на отпадъците на община стралджа	6
1.2. Същност и обхват на програмата за управление на отпадъците	6
2. Предпоставки за разработването на програмата за управление на отпадъците	7
2.1. Законодателна рамка	7
2.2. Политика по отпадъците и преобладаващи принципи /Стратегическа рамка/	17
2.3. Структура на програмата за управление на отпадъците	19
2.4. Методи и Принципи	19
3. Обща характеристика на общината	21
3.1. Физико-географска характеристика на община Стралджа	21
3.2. Административно-териториално устройство на Община Стралджа	21
3.3. Социално-демографска характеристика	22
3.4. Икономическо развитие на общината. Стопански дейности	23
3.5. Техническа инфраструктура	25
3.6. Социална инфраструктура	27
3.6.1. Образование	27
3.6.2. Здравеопазване	27
3.6.3. Социални дейности	28
3.7. Екологична характеристика	30
4. Съществуващо състояние и практики на управлението на отпадъците	33
4.1. Данни за отпадъците	33
4.1.1. Битови отпадъци	33
4.1.2. Строителни отпадъци /CO/	36
4.1.3. Производствени отпадъци	36
4.1.4. Специфични отпадъчни потоци	36
4.2. Съществуващи практики за събиране, транспортиране и третиране на битови отпадъци	38
4.2.1. Събиране и транспортиране на битови отпадъци	38
4.2.2. Разделно събиране на масово разпространени отпадъци и отпадъци за които има забрани и ограничения за депониране	39
4.2.3. Събиране, транспортиране и третиране на строителни отпадъци	39
4.2.4. Събиране, транспортиране и третиране на производствени отпадъци	39
4.2.5. Събиране, транспортиране и третиране на специфични отпадъчни потоци	40
4.2.6. Оползотворяване и обезвреждане на отпадъците	41

4.3. Нерегламентирани замърсявания.....	42
4.4. Внасяне и изнасяне на отпадъци	43
4.5. Организация и финансиране на управлението на отпадъците	43
4.5.1. Организационно устройство.....	43
4.5.2. Финансиране на дейностите по управление на отпадъците	43
5. SWOT анализ	52
5.1. Силни страни	52
5.2. Слаби страни.....	52
5.3. Възможности	52
5.4. Заплахи	52
6. Програма за управление на отпадъците	53
6.1. Прогноза относно генерирането на отпадъци, обща и по потоци от отпадъци	53
6.2. Стратегически и специфични цели на програмата.....	56
6.2.1. Обща цел	56
6.2.2. Специфични цели	56
6.3. План за действие.....	57
6.3.1. Намаляване генерирането на отпадъци в община Стралджа.....	57
6.3.2. Намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа.....	58
6.3.3. Намаляване и постепенно премахване на нерегламентираните замърсявания на земната повърхност в общината.....	62
6.3.4. Осигуряване на качествена услуга по управление на отпадъците в община Стралджа.....	62
6.4. Времеви график и отговорни лица	65
6.4.1. Времеви график за прилагане на мерките от Плана за действие	65
6.4.2. Разпределение на отговорностите за прилагане на мерките от Плана за действие	67
6.5. Програма за капиталови инвестиции.....	69
6.6. Прогнозни разходи за събиране, транспортиране и депониране на отпадъците.....	71
6.7. Система за мониторинг, анализ и оценка на изпълнението на програма за управление на отпадъците 2014-2020 г. на община Стралджа	72

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 1. Брой на населението в община Стралджа.....	22
Таблица 2. Социални услуги в община Стралджа (актуализирано към 2014 година)	28
Таблица 3. Генерирани битови отпадъци за периода 2009-2013 г.....	33
Таблица 4. Събрани битови отпадъци от населението за Област Ямбол – кг/чов./год.....	33
Таблица 5. Морфологичен анализ на отпадъците на община Стралджа	34
Таблица 6. Количества строителни отпадъци, приети за третиране/обезвреждане в общински съоръжения	36
Таблица 7. Отпадъци от опаковки	36
Таблица 8. Цели на национално ниво за ограничаване количествата на депонирани биоразградими отпадъци	38
Таблица 9. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители в община Стралджа (2009-2013 г.).....	44
Таблица 10. Разходи за управлението на отпадъците в община Стралджа (2009-2013г.).....	44
Таблица 11. Такса „битови отпадъци“ в община Стралджа за периода 2009 – 2013 г., в промили	45
Таблица 12. Прогнозно население и брой домакинства в община Стралджа	53
Таблица 13. Прогнозно количество генерирани отпадъци в община Стралджа.....	53
Таблица 14. Прогнозни инвестиции, експлоатационни разходи за събиране и необходими приходи за община Стралджа	54
Таблица 15. Индикатори за осъществяване на мониторинг по изпълнение на целите на Програма за управление на отпадъците 2014-2020 на община Стралджа	73

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1. ОСНОВАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ НА ОБЩИНА СТРАЛДЖА

Програмата за управление на отпадъците на община Стралджа се разработва в съответствие на Закона за управление на отпадъците Чл. 52. (1) Кметът на община разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците за територията на съответната община.

(2) Програмата е неразделна част от общинската програма за околна среда.

(3) Програмата по ал. 1:

1. Се разработва и приема за период, който следва да съвпада с периода на действие на Националния план за управление на отпадъците;

2. Се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

(4) Програмата се разработва в съответствие със структурата, целите и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците.

(5) Програмата включва необходимите мерки за изпълнение на задълженията на кмета на община и изискванията по глава втора, раздел III.

(6) Кметовете на две или повече общини, включени в регион по чл. 49, ал. 9, могат да разработят обща програма за управление на отпадъците в случай, че задълженията, отговорностите и мерките, засягащи отделните общини, са ясно разграничени в програмата.

(7) Програмата за управление на отпадъците се публикува на интернет страницата на съответната община с цел осигуряване на обществен достъп.

(8) Програмата се приема от Общинския съвет на съответната община, който контролира изпълнението ѝ.

(9) Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март Общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

1.2. СЪЩНОСТ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

С увеличаването на жизнения стандарт и качеството на живот на жителите при недостатъчни усилия за намаляване на генерирането на отпадъци, през последните десетилетия се отчита непрекъснато нарастване на количеството отпадъци, генерирани от антропогенната дейност. Това налага предприемането на мерки за тяхното намаляване, създаване на възможности за повторната им употреба и увеличаване на рециклирането. С технологичния прогрес в областта на третирането на отпадъците се разкриват все повече възможности за използване на отпадъците като алтернативен източник на енергия или суровини. Всичко това води до цялостно намаляване на количеството депонирани отпадъци.

Програма за управление на отпадъците **цели** ограничаване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве и повишаване ефективността при използването на ресурсите и повторното оползотворяване на отпадъка.

Обхват на програмата

Програмата обхваща всички дейности свързани със събиране, транспортиране, третиране, оползотворяване и контролиране на битовите отпадъци и всички останали специфични отпадъчни потоци в община Стралджа.

Част от програмата са стратегическите предложения за бъдещето управление на отпадъците в общината и начините за тяхното финансиране, както и способите за наблюдение и оценка на изпълнението им. Прозрачността е гарантирана от предложенията за информираност и повишаване на екологичната култура на местните жители.

2. ПРЕДПОСТАВКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Обемът и съдържанието на Програмата за управление на отпадъците /ПУО/ на община Стралджа се определят от текстовете в Закона за управление на отпадъците. За разработването на ПУО, обаче, следва да се вземат предвид редица нормативни актове и стратегически документи на европейско, национално и местно ниво.

Програмата следва да транспонира на най-ниското териториално ниво постановките на Директивата относно отпадъците на ЕС и предвижданията на Националния план за управление на отпадъците. Периода на действие на програмата е седем години и съвпада с периода за планиране на Европейския съюз, което осигурява приемственост и съгласуваност на европейските цели с целите на местно ниво.

Програмата за управление на отпадъците на община Стралджа е разработена като са използвани Методологичната обяснителна бележка за изготвяне на План за управление на отпадъците, разработена от Европейската комисия и Ръководството за разработване на общински програми за управление на дейностите по отпадъците, утвърдено със Заповед № РД-167/24.03.2006 от Министъра на околната среда и водите и изискванията на Закона за управление на отпадъците.

2.1. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА

Разработването на програмата за управление на отпадъците на община Стралджа е съобразено с действащото към момента законодателство на Р България и ЕС в сферата на отпадъците.

Рамкова директива за отпадъците (2008/98/ЕО)

Тази директива посочва основните определения, принципи и цялостните стратегически цели, които следва да се постигнат чрез нея. В нея се класифицират различните видове отпадъци и се определят основните изисквания към тях, освен ако те не се регулират специално от други директиви.

За да има съгласуваност между отделните планове и програми за управление на отпадъците се въвежда йерархия на отпадъците, която е както следва: предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, друго оползотворяване и на последно място – обезвреждане.

Една от основните цели на Директивата е да насочи националните и местни власти да търсят алтернативи за оползотворяване на отпадъците, чрез съответните мерки, съобразени с конкретната териториална специфика. Следваща основна цел е до 2020 г. подготовката за повторна употреба и рециклиране на отпадъчни материали като хартия, метал, пластмаса и стъкло от домакинствата и евентуално от други източници, следва да се увеличи най-малко до 50 % от общото им тегло, а количествата на неопасни отпадъци от строителството – до 70%.

Закон за опазване на околна среда

Този закон регламентира най-общо действията, които са свързани с опазване компонентите на околна среда и съхранението на биологичното разнообразие в Р България. В него са дефинирани принципите, които следва да се спазват при опазването на околната среда.

Раздел седми от Закона регламентира начините на управление на отпадъците така, че да се ограничи тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда. Те напълно съответстват на Рамковата директива за отпадъците и йерархията, заложена в него.

Закон за управление на отпадъците

Основният закон, по който се води разработването на настоящата програма, съобразно чл. 19. (1) „Кметът на общината организира управлението на битовите и строителните отпадъци, образувани на нейна територия.“

Според алинея 3 на същия член, кметът пряко отговаря за:

- осигуряването на съдове за събиране на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
- събирането на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждането им;
- почистването на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване;
- избора на площадка, изграждане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или на други инсталации или съоръжения за оползотворяването и/или обезвреждане на битови отпадъци;
- организиране на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на съответната община;
- разделното събиране на битови отпадъци на територията на общината най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло;
- организиране на дейностите по разделно събиране на масово разпространени отпадъци и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на масово разпространени отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на масово разпространени отпадъци;
- изпълнението на решенията по чл. 26, ал. 1 на Общото събрание на регионалните сдружения по чл. 24, ал. 1 и съдейства за създаване на центрове за повторна употреба, поправка и подготовка за повторна употреба;
- организирането на разделно събиране на опасните битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане;
- разделното събиране и съхраняване на битови биоразградими отпадъци, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране на отпадъците и предаването им за компостиране или анаеробно разграждане;
- осигуряването на площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други във всички населени места с население, по-голямо от 10 000 жители на територията на общината, и при необходимост в други населени места;
- почистването от отпадъци на общинските пътища в съответствие с чл. 12;
- осигуряването на информация на обществеността по подходящ начин;

- поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон на територията на съответната община;
- предотвратяване изхвърлянето на отпадъци на неразрешени за това места и/или създаването на незаконни сметища и организиране на почистването им.

Закон за местните данъци и такси

Законът регламентира видовете данъци и такси, които са в компетенцията на общинските власти, включително тяхното събиране и определяне на размера им. Принципите, които са заложили в закона при определяне на таксите са: възстановяване до пълния размер разходите на общината по предоставяне на услугата; създаване на условия за разширяване обхвата на услугата и повишаване на нейното качество; постигане на справедливост.

Чл. 67, ал. 1 от Закона гласи: "Размерът на таксата се определя в левове според количеството на битовите отпадъци.", а ал. 2, влизаща в сила от 01.01.2015 г.: "Когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци по ал. 1, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчна оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена."

Наредба № 3 за класификацията на отпадъците

Наредбата класифицира отпадъците по видове и свойства и транспонира в българското законодателство решенията на Европейската комисия за въвеждане на каталог на отпадъците. Целта е с помощта на единната класификация на отпадъците да се осигури екологосъобразното им управление. Унифицирането на данните спомага и за възможността за сравнение на данните от отделните административно-териториални единици.

Наредба №7 за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци

С тази Наредба се определят изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръженията за третиране на отпадъци, които са предназначени за битови, строителни, производствени и опасни отпадъци. Чрез наредбата се определя редът за отреждане на площадките за третиране на отпадъци, който е съобразен с действащия Закон за устройство на територията и наредбите към него.

Наредба №6 от 27 август 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци

Наредбата регламентира условията и изискванията за проектиране, изграждане, експлоатация и закриване на депа, на които се депонират битови, строителни, производствени и/или опасни отпадъци. С нея се определят условията и изискванията за изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъците, включително рамката на проектните решения и процедурата и критериите за приемане на отпадъците в депата.

Наредба № 2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри

Целта на наредбата е получаване на пълна и достоверна информация за дейностите по отпадъците чрез определяне на реда за водене на отчетност и за реда и сроковете за предоставяне на информация по съответните образци от лицата по чл. 44 на ЗУО и получаване на пълна и достоверна информация за пуснатите на пазара продукти, след

употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, по наредбите съгласно чл. 13, ал 1 на ЗУО.

Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки

Наредбата определя изискванията за опаковките и опаковъчните материали, които се пускат на пазара, както и за тяхното разделно събиране, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане.

В наредбата са регламентирани изискванията за предотвратяване на вредното въздействие на отпадъците от опаковки върху околна среда; изискванията към самите опаковки; необходимите мерки за намаляване на отпадъците от опаковки, предназначени за крайно обезвреждане.

Наредбата регламентира и задължения на кмета на общината като изпълнява задълженията по чл. 19, ал. 3, т. 7 от ЗУО относно отпадъци от опаковки, като сключва договори за изграждане на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината при минимални параметри на системата с:

- организации по оползотворяване, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО;
- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУП, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община, и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

За изпълнението на задълженията по разделно събиране на отпадъци от опаковки, кметът определя:

- местата за разполагане на елементите от системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината, в т.ч. разполагането на съдове за събиране на битови отпадъци и съдове за разделно събиране;
- осигурява и организира прилагането на подходящи мерки за недопускане на посегателства и кражби на отпадъци от съдовете за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- съдейства при подготовката и провеждането на разяснителните кампании за организациите по оползотворяване;
- отговаря за контейнерите за битови отпадъци, различни от тези за отпадъци от опаковки, да не бъдат в жълт, зелен или син цвят.

Наредба за излезлите от употреба моторни превозни средства

С наредбата се определят изискванията за събирането, транспортирането и третирането на излезлите от употреба моторни превозни средства (ИУМПС) и изискванията към пусканите на пазара МПС, материали и компоненти за тях. Целта на наредбата е да създаде предпоставки за екологосъобразно управление на излезлите от употреба МПС. В тази връзка са регламентирани и задълженията на кмета:

- определя местата на територията на общината за предаване на ИУМПС;
- организира дейностите по събирането на ИУМПС по чл. 143, ал. 7 и 8 от ЗДП и предаването им в центрове за разкомплектоване, за което уведомява звеното "Пътна

полиция" и Столичната дирекция на вътрешните работи или областната дирекция на Министерството на вътрешните работи по месторегистрация на МПС.

Кметът на общината извършва дейностите като сключва договор с:

- организации по оползотворяване на ИУМПС;
- лица, които изпълняват задълженията си индивидуално.

Наредба за излязлото от употреба електрическо и електронно оборудване

С наредбата се определят изискванията за разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, повторна употреба, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Кметът на общината:

- оказва съдействие на организациите по оползотворяване и на лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на ИУЕЕО;
- организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на ИУЕЕО като сключва договори със:
 1. Организации по оползотворяване на ИУЕЕО
 2. Лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, и/или
 3. Други лица, притежаващи документ по чл. 35 ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци на територията на съответната община.

Кметът на общината изготвя и утвърждава график за събиране на ИУЕЕО, образувано в бита, включващ не по-малко от две дати годишно.

Наредба за разделно събиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 275 от 06.12.2013 г. (Обн. ДВ, бр. 107 от 13.12.2013 г.)

С наредбата се определят изискванията към дейностите по разделно събиране на биоотпадъците, целите за разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците, методиките за изчисляване и докладване на целите по чл. 31, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и разпределянето на целите по чл. 31, ал. 1 от ЗУО и по чл. 8, ал. 1 между отделните общини в регионите по чл. 49, ал. 9 от ЗУО.

- Кметът на общината, осигурява съвместно постигането на следните регионални цели за разделно събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:
 - до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
 - до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
 - до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
- Кметовете на общините извършват на всеки 5 години морфологичен анализ на състава и количеството на битовите отпадъци, образувани на територията на

съответната община, съгласно методика, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.

- Кметът на общината осигурява разделно събиране и оползотворяване на цялото количество на образуваните биоотпадъци от поддържането на обществени площи, паркове и градини на територията на съответната община.
- Кметът на общината включва мерки за предотвратяване образуването на биоотпадъци, разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците на територията на общината, отчитайки специфичните условия на отделните видове населени места (големина, тип, брой жители и др.) Мерките за постигане на целите, включват най-малко:
 - поетапно въвеждане на разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците, събирани чрез общинските системи за разделно събиране, както и изчисление на броя на домакинствата и на населението на всяка община, обслужвани от общинската система за разделно събиране;
 - разделно събиране и оползотворяване на биоотпадъците от обществени зелени площи, паркове и градини;
 - план за изграждане на съоръженията за оползотворяване на биоотпадъците, когато такива са предвидени на територията на общината, съгласно решението по чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗУО, в т.ч. определяне на местоположението, необходимия капацитет и технология за третиране;
 - насърчаване компостирането на място;
 - повишаване информираността на населението за ползите и изискванията за разделното събиране и оползотворяване на биоотпадъците.
- Кметовете на общините разработват подробен график за обслужване на съдовете за събиране на биоотпадъци и го оповестяват на интернет страницата на съответната община и/или информират населението по друг подходящ начин.

Наредба за третиране на биоотпадъците, приета с ПМС № 235 от 15.10.2013 г. (Обн., ДВ, бр. 92 от 22.10.2013 г.)

С наредбата се определят:

- видът и произходът на подходящите за биологично третиране биоотпадъци и други подходящи биоразградими отпадъци;
- условията, при които продуктът компост и ферментационния продукт престават да бъдат отпадък по смисъла на §1, т. 17 от допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО);
- изискванията към производството на компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител, стабилизирана органична фракция от процеса на механично-биологично третиране (МБТ);
- изискванията за качество на компост, органичен почвен подобрител и стабилизирана органична фракция от МБТ;
- изискванията за етикетиране, употреба и пускане на пазара на получения компост, ферментационен продукт, органичен почвен подобрител, стабилизирана органична фракция от МБТ.

Наредбата не се прилага за биоотпадъци, които не попадат в обхвата на приложение № 1, утайки от ПСОВ от населените места, които не отговарят на критериите за качество по приложение № 1, таблица А1-3 и които се управляват в съответствие с наредбата по чл. 43, ал. 6 от ЗУО и биоотпадъците, които са предмет на дейности по компостиране на място.

Наредбата не изключва действието на други нормативни изисквания, които се отнасят до компоста, ферментационния продукт, органичния почвен подобрител и стабилизирания органична фракция от процеса на МБТ.

Наредба за батерии и акумулатори и за негодни батерии и акумулатори

С наредбата се определят изискванията за пускането на пазара на батерии и акумулатори и за разделното събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, рециклиране, оползотворяване и/или обезвреждане на негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА).

Наредбата се прилага за всички видове батерии и акумулатори, за уредите, в които са вградени батерии и акумулатори и негодните батерии и акумулатори.

Кметът на общината има следните задължения:

1. Организира дейностите по разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА и/или оказва съдействие на организациите за оползотворяване на НУБА, в т.ч. определя местата за разполагане на необходимите елементи на системите за разделно събиране и местата за предаване на портативни и автомобилни НУБА.
2. Организира изпълнението на задълженията си за участие в системите за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА, като сключва договори с:
 - организации по оползотворяване на НУБА, притежаващи разрешение, издадено по реда на глава пета, раздел III от ЗУО;
 - други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, рециклиране и/или оползотворяване на НУБА на територията на съответната община и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

Кметовете на общини с районно деление могат да сключват договори с лица по ал. 1, т. 2 за всеки район поотделно. С тези договори се определят най-малко:

1. Изискванията към системата за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА от домакинствата, в т.ч. обслужвано население, брой и разположение на съдовете и площадките за разделно събиране на отпадъците, честота на обслужване.
2. Задълженията за контрол по спазване на изискванията за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА на територията на съответната община;
3. Задълженията и начинът за предоставяне на информация на гражданите на съответната община по прилагане на системата за разделно събиране на портативни и автомобилни НУБА, провеждане на образователни и информационни кампании и работа с обществеността.
4. Задължение за предоставяне в определен срок най-малко веднъж годишно на информация за разделно събраните портативни и автомобилни НУБА на територията на общината.

Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти

С наредбата се определят изискванията за пускането на пазара на масла и разделното събиране, съхраняване, транспортиране, оползотворяване и обезвреждане на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

С наредбата се регламентират:

- предотвратяване и ограничаване замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаването на риска за човешкото здраве и околната среда в резултат третирането и транспортирането на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;
- предприемането на мерки от лицата, които пускат на пазара масла, за разделното събиране, оползотворяване и/или обезвреждане на образуванията в резултат на тяхната употреба отработени масла без риск за човешкото здраве и околната среда и за постигане на целта за оползотворяване по чл. 8;
- въвеждането и функционирането на екологосъобразна система за управление и контрол на дейностите по третиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти;
- информирането на крайните потребители за ролята им в разделното събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и за наличните системи за събиране, оползотворяване и обезвреждане;
- мерките, които определят носенето на разширена отговорност от производителите, в т.ч. лицата, които пускат на пазара масла;
- случаите и условията за носене на отговорност от първоначалния причинител на отпадъци от отработени масла и отпадъчни нефтопродукти по цялата верига от тяхното събиране до третирането им, както и за споделяне и прехвърляне на отговорността между лицата, участващи във веригата за събиране и третиране.

Кметът на общината има следните задължения:

1. Определя местата за смяна на отработени моторни масла на територията на общината, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организация по оползотворяване и/или на лицата, които изпълняват задълженията си индивидуално, и информира обществеността за местоположението им и за условията за приемане на отработените масла.
2. Съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на излезли от употреба масла и предаването им за оползотворяване или обезвреждане.

Кметът извършва изброените дейности в следните случаи:

- по т. 1 - когато местата за смяна на отработени моторни масла са разположени върху общински имот, и
- по т. 2 - когато има сключен договор за извършване на дейностите по събиране на отработени масла и предаването им на инсталации за оползотворяване и/или обезвреждане с:
 - организация по оползотворяване на отработени масла;
 - лица, които пускат на пазара масла и изпълняват задълженията си индивидуално;

- други лица, притежаващи разрешение или регистрационен документ, издаден по реда на глава пета, раздели I и II от ЗУО, за извършване на дейности по събиране, транспортиране, регенериране и/или оползотворяване на отработени масла и/или комплексно разрешително, издадено по реда на глава седма, раздел II от ЗООС.

Наредба за изискванията за реда и начина за инвентаризация на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили, маркирането и почистването му, както и за третирането и транспортирането на отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили

С наредбата се определят редът и начинът за инвентаризация и маркиране на оборудване, съдържащо полихлорирани бифенили (ПХБ), редът и начинът за почистване на оборудване, съдържащо ПХБ, с оглед предотвратяване на вредното му въздействие върху човешкото здраве и околната среда и изискванията за третиране и транспортиране на отпадъци, съдържащи ПХБ.

В тази наредба изискванията са към директора на РИОСВ.

Наредба за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми

С наредбата се определят изискванията за събирането, транспортирането, съхраняването, оползотворяването или обезвреждането на излезли от употреба гуми (ИУГ), включително целите за регенерирането и/или рециклирането, и/или оползотворяването им.

С наредбата се регламентират:

- предотвратяване и ограничаване замърсяването на околната среда в резултат на третирането и транспортирането на ИУГ;
- прилагането на мерки от лицата, които пускат на пазара гуми, за събирането, оползотворяването или обезвреждането на ИУГ без риск за човешкото здраве и околната среда и постигане на целите за регенерирането и/или рециклирането, и/или оползотворяването им;
- въвеждането и функционирането на екологосъобразна система за управление и контрол на дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване, оползотворяване или обезвреждане на ИУГ;
- информирането на крайните потребители за ролята им в събирането на ИУГ и за наличните системи за събиране.

Наредбата се прилага за всички видове пуснати на пазара гуми независимо от предназначението им и за излезлите от употреба гуми.

Кметът на общината има следните задължения:

- определя местата за събиране на ИУГ на територията на общината, без да възпрепятства дейността на лицата, сключили договор с организация по оползотворяване, и/или на лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално, и информира обществеността за местоположението им и за условията за приемане на ИУГ;
- съдейства за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ и предаването им за оползотворяване или обезвреждане.

Кметът извършва изброените дейности в следните случаи:

- по т. 1 - когато местата за събиране на ИУГ са разположени върху общински имот, и

- по т. 2 - когато има сключен договор за извършване на дейностите по събиране и съхраняване на ИУГ и предаването им за оползотворяване или обезвреждане с:
 - организация по оползотворяване на ИУГ;
 - лицата, които пускат на пазара гуми, които изпълняват задълженията си по наредбата индивидуално.

Наредба за условията, реда и методите за извършване на екологична оценка на плановете и програми

Наредбата урежда условията и реда за извършване на оценка на плановете, програми проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други плановете, програми или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони.

Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

С тази наредба се определят условията и редът за извършване на оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) на плановете, програми и инвестиционни предложения, включително на плановете и програми, които са в процес на изготвяне и/или одобряване от централни и териториални органи на изпълнителната власт, органи на местното самоуправление и Народното събрание.

Нормативният акт регламентира и последователността от действия, които трябва да се предприемат за извършването на ОВОС.

Наредба за реда за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали

С наредбата се определя редът за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали, както и редът за водене на публичен регистър и процедурата по издаване на лицензи за развитие на тази дейност.

Наредба №7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци

Наредбата има пряко отражение върху финансирането на управлението на отпадъците, защото в нея се регламентират допустимите обезпечения и отчисления при експлоатация и закриване на депата за неопасни и строителни отпадъци.

Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителните материали

Наредбата регламентира предотвратяване и ограничаване на замърсяването на въздуха, водите и почвите, както и ограничаването на риска за човешкото здраве и околната среда в резултат третирането и транспортирането на строителните отпадъци /CO/. С този акт се цели предотвратяване и минимизиране образуването на CO, насърчаване на рециклирането и оползотворяването на CO и намаляване количеството на депонираните CO.

Наредбата пряко засяга инвестиционната активност в община Стралджа, която има необходимост от извършване на строителство или премахване на съществуващи постройки. Същата разделя строителните отпадъци на 2 главни категории – опасни и неопасни. Йерархията при третирането на отпадъците в община трябва да бъде следният: предотвратяване, подготовка за повторна употреба, рециклиране, оползотворяване в обратни насипи, оползотворяване за получаване на енергия и обезвреждане.

2.2. ПОЛИТИКА ПО ОТПАДЪЦИТЕ И ПРЕОБЛАДАВАЩИ ПРИНЦИПИ /СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА/

Стратегическата рамка, която предопределя разработването на настоящата програма, се състои от европейските, националните и местните програми и планове, целящи създаването на предпоставки за изпълнение изискванията на европейско и национално ниво. С тяхното разработване и изпълнение се предприемат необходимите мерки, които да гарантират, че управлението на отпадъците се изпълнява без да застрашава човешкото здраве и околната среда. От друга страна програмата за управление на отпадъците в община Стралджа трябва да се съобрази с предвижданията на месните стратегически документи, чиято реализация засяга генерирането на отпадъци.

По-долу са представени по-важните стратегически документи, които са взети предвид при разработването на Програмата за управление на отпадъците.

Седма рамкова програма за действие в областта на околната среда /ПДОС/

Програмата е приета от Европейския парламент и Съвета на ЕС през ноември 2013 г. и с нея се подчертава ангажираността на Съюза да засили усилията си за опазване на природния капитал, стимулиране на ефективен от гледната точка на използването на ресурсите нисковъглероден растеж и новаторство и закрила на здравето и благосъстоянието на хората, като същевременно зачита естествените ограничения на Земята.

Нейният хоризонт е до 2020 г, но тя се ръководи от по-дългосрочна перспектива, която очертава визията до 2050 г.

ПДОС определя три тематични приоритетни области, в които да се предприемат действия за опазване на природата и подобряване на екологичната устойчивост, **стимулиране на ефективен нисковъглероден растеж** и намаляване на заплахите за човешкото здраве и благосъстояние, свързани със замърсяването, химическите вещества и въздействията от изменението на климата.

Седмата рамкова програма акцентира върху това, че нисковъглеродния растеж може да бъде постигнат чрез повишаване ефективността на използваните ресурси и тяхното рециклиране. Поради тази причина се отделя специално внимание на **трансформацията на отпадъците в ресурси** като акцентът е поставен върху предотвратяването, повторната употреба и рециклирането им, както и поэтапното премахване на практиките по депонирането им.

Национален план за управление на отпадъците

Националният план за управление на отпадъците /НПУО/ следва да се разработи, отчитайки европейските постановки и насоки в тази област. Неговата роля е да зададе основните политики, които ще се провеждат от държавата в сферата на опазването на околната среда от вредните въздействия на различните видове отпадъци.

Към момента на разработване на настоящата общинска програма за управление на отпадъците, НПУО с хоризонт 2020 година все още не е разработен. В тази връзка, при разработването на тази Програма приемаме, че голяма част от целите на вече изтеклата Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2009-2013 ще бъдат продължени и в настоящия планов период, защото те все още са актуални. Десетте цели, които си поставя изтеклата програма са:

- Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци;
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;

- Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране на отпадъците;
- Правно регулиране управлението на отпадъците, ускоряване прилагането на законодателството и политиката в областта на отпадъците;
- Увеличаване на инвестициите в сектора и прилагане на принципите „отговорност на производителя“ и „замърсителят плаща“ при интегрирано управление на отпадъците;
- Осигуряване на база данни за отпадъците;
- Укрепване на административния капацитет на институциите, отговорни за управлението на отпадъците в страната;
- Участие на обществеността;
- Развитие на устойчиви системи за управление на специфичните потоци отпадъци.

Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата на биоразградимите отпадъците, предназначени за депониране 2010-2020 г.

В този план за заложи целите, които Р България трябва да постигне при управлението на биоразградимите отпадъци, като са предложени различни варианти и технологични решения за третирането им. Планът определя желанието да се ограничат биоразградимата фракция от битовите отпадъци, които се обезвреждат чрез депониране, до 65% през 2020 година (спрямо базовата 1995 г.).

Национален стратегически план за управление на отпадъците от строителството и разрушаване на територията на Р България 2011-2020г.

Планът поставя фокус върху строителните отпадъци и тези, получавани от добива на скална маса. На база извършените анализи, при неговото разработване, се определят няколко приоритетни вида отпадъци – бетон и стоманобетон, асфалтобетон, строителна (груба) керамика, натрошени скални материали и инертни (смесени минерални) отпадъци, защото те съставляват около 80% от общо генерираните отпадъци от строителство и разрушаване.

Подчертава се ролята на създаване на условия за развитие на пазара на рециклираните строителни материали и внедряването на информационни системи, които да отчитат всеки аспект при управлението на отпадъците.

Общинска програма за опазване на околната среда /ОПООС/

Това е непосредствената рамка, от която в най-голяма степен зависят предложенията в Програмата за управление на отпадъците, защото последната законодателно е регламентирана да бъде част ОПООС.

Въпреки че към настоящия момент все още не е готова Програмата за опазване на околната среда за периода 2014-2020 г., от изтеклата през 2013-та можем да заключим, че община Стралджа има изграден подход и чувствителност към тази тема, както и си е поставила задачата да изпълни целите, заложи в българските и европейски документи.

Общински план за развитие /ОПР/ на община Стралджа за периода 2014-2020 г.

ОПР ще бъде основният инструмент за управление на община Стралджа през следващите седем години. Той е интегриран документ, който отразява областите на социално-икономическото развитие на месно ниво. В този смисъл част от предвижданията му могат пряко да засегнат количеството и вида на генерираните отпадъци в общината.

Разработването на настоящата програма успоредно с дейностите по завършването на ОПР на община Стралджа до 2020 г. ще спомогне за по-добрата интеграция между двата документа и ще създаде допълнителни предпоставки за реалистичност и адекватност на Програмата за управление на отпадъците в контекста на бъдещето развитие.

2.3. СТРУКТУРА НА ПРОГРАМАТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Програмата за управление на отпадъците е структурирана според насоките на МОСВ и ЗУО. В нея са включени всички необходими елементи, които обективно разкриват съвременната ситуация в областта на управлението на отпадъците в община Стралджа и обосновават стратегическата част, включваща цели, план за действие, необходимите финансови ресурси за осъществяването на заложените действия и система за мониторинг и контрол.

Съдържателно програмата обхваща четири основни части – обща характеристика на общината, съществуващо състояние на практиките за управление на отпадъците, SWOT анализ и програма за управление на отпадъците до 2020 година.

Обща характеристика на общината

Целта на тази част е да се представи общата ситуация в общината, което да спомага за по-доброто разбиране на контекста, в който е разработена Програмата за управление на отпадъците. Разделът включва представяне на основните географски и демографски характеристики, състоянието на инфраструктурата и околната среда.

Съществуващо състояние и практики по управление на отпадъците

В тази част са разгледани отделните видове генерирани отпадъци на територията на общината – битови, строителни, производствен, специфични. След това е представена действащата в момента система за събиране и транспортиране на битовите отпадъци, както и начините за тяхното третиране. В последна част са представени организацията и дейностите по финансиране на отпадъците.

SWOT анализ

SWOT анализът е логически завършек на предишните две точки. В него се посочват силните и слаби страни на общината в областта на управление на отпадъците и се извеждат възможните заплахи и възможности, които могат да възникнат и пряко да повлияят върху тези процеси. Анализът дава основа, върху която да се разгърне стратегическата част на програмата и да се направят аргументирани предложения за дейности, които да бъдат включени в нея.

Програма за управление на отпадъците

Програмата обхваща прогноза за генерираните отпадъци до 2020 г. и свързаните с това разходи, които следва да направи общината. Тези данни служат за основа за формулиране на реалистични стратегически цели, които да бъдат постигнати до 2020 година. От тях се извеждат основните дейности по осъществяването им, които са разпределени във времето. Към тази част са включени необходимите капиталови инвестиции и прогнозни разходи за осъществяване на програмата. Логически програмата завършва със система за мониторинг и контрол на дейностите по управление на отпадъците, които следва да се извършват на база на предложените индикатори.

2.4. МЕТОДИ И ПРИНЦИПИ

При разработването на Програмата за управление на отпадъците в община Стралджа са използвани доказано работещи методически подходи в областта на околната среда, управлението на отпадъците и стратегическото планиране. Осъществен е преглед на

съвременни практики за подготовка на подобен вид документи и най-добрите от тях са адаптирани към местната специфика. Широко застъпени са похватите на стратегическото планиране за извършване на комплексни анализи, оценки и прогнозиране на бъдещите тенденции в областта на отпадъците. Отчетени са европейските насоки, което гарантира адекватност на настоящата Програма спрямо останалите, разработвани в рамките на ЕС.

При определянето и приоритизирането на мерките, заложи в Програмата, се спазват основните принципи за управление на отпадъците, залегнали в международните правни актове, по които Р България е страна, общата европейска и националната политика в тази област.

Принципи

Принципите използвани при разработването на настоящия документ следват тези заложи в Националния стратегически план. А именно:

- „устойчиво развитие“ – използване на природните ресурси по начин, който не ги унищожават или уврежда и не ограничават възможността да бъдат използвани от следващите поколения;
- „предотвратяване“ – образуването на отпадъци да бъде намалено или по възможност да не се допуска;
- „превантивност“ – потенциалните проблеми да бъдат предвиждани и предотвратявани на възможно най-ранен етап;
- „замърсителят плаща“ – тези, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда, да покрият пълните разходи за своите дейности;
- „йерархия на управлението на отпадъците“ – първият приоритет е предотвратяване на образуването на отпадъците, следван от оползотворяването им чрез рециклиране и изгаряне с оползотворяване на енергията и на края – екологосъобразното им обезвреждане чрез изгаряне, без използване на енергията и депониране;
- „близост“ – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най-близко до мястото на тяхното образуване;
- „самостоятелност“ – общината трябва да изгради система от съоръжения и инсталации, чийто капацитет да е достатъчен за обработката и управлението на отпадъците, генерирани на нейната територия;
- „ефективност и ефикасност“ – използване на най-добрите способности за управление на отпадъците, съобразени с възможностите на Общината.
- „участие на обществеността“ – информиране на населението за въздействието на отпадъците върху околната среда и здравето на хората, за възможностите и отговорностите относно предотвратяването, оползотворяването или обезвреждането на отпадъците.

3. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНАТА

3.1. ФИЗИКО-ГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА СТРАЛДЖА

Община Стралджа се намира в югоизточната част на Република България и е включена в административно-териториалните граници на област с административен център град Ямбол. Територията на общината заема площ от 676.3 кв. км и съставлява 20.2% от територията на областта. Най-северните части на общината граничат с полите на Стара планина, а най-южните опират до склоновете на Бакаджиците, както и до северозападните разклонения на Странджа планина. На север граничи с община Котел, на изток – с община Карнобат и община Средец, на юг – с община Болярово и община Елхово, на запад – с община Тунджа и община Сливен. Територията на общината се характеризира с разнообразен релеф, от равнинен и хълмист до полупланински. Средната надморска височина е 205 м. Общината не се отличава с богати залежи на полезни изкопаеми. На територията ѝ има находища на бяла глина, която се използва за производство на керамични изделия и залежи на варовик с добри експлоатационни качества за производство на хидратна вар, необходима за металолееенето. Съществува и полиметално находище между селата Тамарино и Люлин, но поради съкращение на отрасъла, същото е закрито. Община Стралджа попада в обхвата на север от Тунджанската климатична подобласт, която има преходно-континентален климат и се определя като една най-топлие в страната. Средногодишната температура е 12°C, като средните януарски са 0,6-1,2°C, а средните юлски 22,5-23°C. Тези климатични характеристики не позволяват трайното задържане на снежна покривка. Количеството на валежите е в интервала 530-540 мм/м². Преобладаващите ветрове са от север, североизток и северозапад. Общината не попада в активна сеизмична зона. Водните богатства на общината са изразени от преминаващите реки Мочурица и Мараш, приток на р. Мочурица. Поради ниските си брегове и слаб наклон р. Мочурица често излиза извън коритото си по време на пролетното пълноводие. В общината има наличие на минерални води, с температура на водата от 31°C до 80°C, и доказани лечебни свойства за лечение на стомашно чревни, чернодробни, жлъчни и бъбречни и кожни заболявания, подагра, диабет. Подпочвените води са предимно грунтови. Почвеното разнообразие в Община Стралджа е изключително голямо и обхваща почти всички генетични типове и подтипове. Общината попада в среднобългарската подзона с канелено-горски почви и черноземни смолници и в южнобългарската подзона с канелено-горски почви. Срещат се канелени; силно излужени до слабо оподзолени канелени; канелени, леко пясъкливо-глинести, слабо каменисти; слабо излужени канелени; средно излужени ливадно канелени; смолници канеленовидни; черноземи смолници; силно излужени черноземи смолници; средно излужени черноземи смолници; карбонатни черноземи смолници; средно излужени черноземовидни, средно пясъкливо-глинести; средно излужени ливадни чернозем смолници; алувиално /делувиално/ ливадни; алувиални; ливадни солончази; торфено блатни, солончакови.

3.2. АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО НА ОБЩИНА СТРАЛДЖА

В административно-териториално отношение Община Стралджа е включва 22 населени места, в това число един град – Стралджа и 21 села, повечето от които са разположени южно от общинския център. Административен, индустриален и културен център на общината е град Стралджа (обявен за град през 1968 година). 6 от селата са със статут на кметства и 15 - със статут на наместничества. Селата са: Александрово, Атолово, Богорово, Воденичане, Войника, Джинот, Зимница, Иречеково, Каменец, Леярово, Лозенец, Люлин, Маленово, Недялско, Палаузово, Поляна, Правдино, Първенец, Саранско, Тамарино, Чарда. 44,6% от населението на общината е концентрирано в общинския център – 5 702 души. Останалата част от населението 7 709 души, е съсредоточена в селата – 55,4%, според данните от последното преброяване на населението през 2011 г.. По-големите села в общината са: с.

Зимница - 1804 жители, с. Иречеково - 455 жители, с. Лозенец – 616 жители, с. Каменец - 425 жители. Най-малкото село е с. Леярово - 37 жители (данните са от преброяването през 2011 г.). Автомагистрала „Тракия“ е основният делител на територията на общината, оказвайки влияние върху пространственото развитие на селищата. Селата Зимница, Атолово, Лозенец и Маленово, заедно с административния център се намират северно от АМ „Тракия“. През гр. Стралджа и селата Зимница и Атолово преминава жп-линия „София-Пловдив-Бургас“.

3.3. СОЦИАЛНО-ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

Всеобщата тенденция на намаляване на населението на Р. България е валидна и за община Стралджа. В Таблица 1 е даден броят на населението по градове и села в Община Стралджа за период 2009 – 2013 г. като се наблюдава трайна тенденция на намаляване на населението. След 2007 година, в общината се наблюдава ясно изразен отрицателен естествен прираст, като за 2012 г. неговата стойност достига -9,5‰, стойност много по-неблагоприятна от областно (-6,5‰) и национално (-5,2‰) ниво. Забелязват се негативни тенденции на застаряване на населението, обезлюдяване на територии, спад в раждаемостта и увеличаване на смъртността, емиграция. В социален аспект общината има сравнително добре развити мрежи от образователни и здравни заведения, с известни затруднения в по-малките и периферни селища. Има добри традиции в културата и спорта, но поради финансови затруднения те не намират подобаващото им се място в общия социално-икономически облик на общината. Сериозни проблеми има по отношение на безработицата, която е една от най-високите в областта и страната (33.74%). На територията на общината има значително ромско малцинство, което до голяма степен оказва влияние със своите характеристики на общите социални параметри на общината.

Таблица 1. Брой на населението в община Стралджа

Населено място/Година	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012	15.6.2013
ГР.СТРАЛДЖА	6679	6644	6631	6638	6654
С.АЛЕКСАНДРОВО	158	153	148	137	132
С.АТОЛОВО	189	198	192	182	177
С.БОГОРОВО	90	82	81	75	73
С.ВОДЕНИЧАНЕ	431	428	430	421	414
С.ВОЙНИКА	428	421	413	410	404
С.ДЖИНОТ	281	272	267	264	260
С.ЗИМНИЦА	1900	1894	1883	1885	1853
С.ИРЕЧЕКОВО	485	469	444	434	427
С.КАМЕНЕЦ	463	436	422	419	417
С.ЛЕЯРОВО	36	32	33	29	30
С.ЛОЗЕНЕЦ	578	581	578	591	592
С.ЛЮЛИН	209	208	209	204	203
С.МАЛЕНОВО	333	320	311	304	300

С.НЕДЯЛСКО	301	291	280	260	251
С.ПАЛУЗОВО	143	136	132	127	126
С.ПОЛЯНА	258	240	237	222	219
С.ПРАВДИНО	100	95	90	80	78
С.ПЪРВЕНЕЦ	289	275	264	255	250
С.САРАНСКО	102	103	104	106	104
С.ТАМАРИНО	207	202	201	193	188
С.ЧАРДА	319	304	298	292	290
ОБЩО	13979	13784	13648	13528	13442

по данни на ГРАО- Гражданска регистрация и административно обслужване

3.4. ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА. СТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ.

Сравнителният анализ на ключови икономическите тенденции в периода 2008-2012 г. показва стабилен ръст на общинската икономика. Само за период от 5 години почти всички показатели бележат растеж от над 50%. Данните за броя на нефинансовите предприятия показват ръст от 37%, което в абсолютни стойности представлява възникването на нови 102 фирми или 20 средногодишно. Тези стойности са по-високи от същите на областно ниво, което показва, че общинските предприятия са по-„жизнени“ от тези в област Ямбол като цяло. Стойността на ДМА също се увеличава отчетливо – с над 171 % за разглеждания период, което показва едни сериозни инвестиции в наличните предприятия. За разглеждания период над 50% е нараснала стойността на произведената продукция, приходите от икономическите дейности, както и нетните приходи от продажби.

Структуроопределящите отрасли на местната икономика са: селско стопанство, хранително–вкусова промишленост, керамична промишленост, производство на строителни материали, машиностроене, мебелна промишленост. Местните ресурси не се използват пълноценно и не са достатъчно обвързани с производството. Има добра обезпеченост от местни суровини в областта на керамичното производство, производството на строителни материали /вар, облицован камък/ и в преработката на зърнени култури, зеленчуци и плодове. Големи резерви има в оранжерийното производство на базата на термалните води.

В общината като селскостопански район се обуславя развитието на хранително-вкусовата промишленост. Развива се главно мелничарството, хлебопроизводството, производство на безалкохолни напитки. На територията на общината работят успешно над 10 фирми за производство на хляб и мелничарската промишленост.

Добри условия и перспектива има в развитието на керамичната промишленост, поради наличие на подходящи глинени запаси. Заводът на **“КЕРЕМИЧНА КЪЩА Стралджа”** ЕООД изцяло е оборудван с машини и технологична екипировка от водещите световни производители MORANDO и CERIC с капацитет на производство 44 милиона керемиди годишно. Находищата на глина се намират на 12 км. от производствената площадка, залежите на глината надхвърлят 5 млн.куб.м, като състава е уникален с високо съдържание на желязо, без примеси на варовици, висока пластичност и чистота от вредни примеси. Дружеството планира да увеличи инвестициите си и да изгради нов завод за тухли и облицовъчна керамика. Заводът е газифициран.

“Завод за Поливна Техника”АД (ЗПТ АД), гр.Стралджа. Фирмата разполага със съвременни машини и съоръжения разположени в двата основни цеха – “Тръбопроизводство”

и "Поцинковане". След приватизацията на дружеството през 1999 г. са направени големи инвестиции за обновяване на производствената номенклатура и изграждане на закрити складове за готова продукция. Усвоено е производството на електрозаварени затворени профили, тръби и шини за крайпътна ограда /мантинели/.

Освен тези най-големи производствени мощности на територията на общината функционират и следните по-малки:

„Винпром Ямбол“ ЕАД – производство на алкохолни напитки;

“АРС мебел” - гр. Стралджа – производство на мебели;

“ТРАКИЯ ТАБАК” гр. Стралджа – отглеждане и сушене на тютюн;

ЕТ „Тодор Стайков” – гр. Ямбол – отглеждане и сушене на тютюн

ЕТ “ Антон Андонов” - гр. Стралджа - производство на хляб и тестени изделия;

ЕТ “Антон Бачков” - гр. Пловдив – фуражен цех;

“Компресорна станция” - с. Лозенец – газоразпределение;

“Градус” - гр. Стралджа - отглеждане на кокошки носачки и бройлери;

“Мелница – П.Жеков” - с. Зимница – производство на брашно;

“Царевин” - с. Зимница – производство на царевично брашно;

“ Градус 1”ООД - с. Зимница – отглеждане на кокошки носачки и бройлери;

ЕТ “СПАС – Сюлейман Джамбаз” с. Зимница - отглеждане и сушене на тютюн, зеленчукопроизводство

„Варовик Комерс” ЕООД, с. Каменец – производство на негасена вар.

Селското стопанство е застъпено във всички населени места на общината. Този отрасъл е важен източник на доходи в населените места и поддържа част от промишлената функция на общината най-вече хранително-вкусовата промишленост. Производството на продукция бележи устойчив темп на растеж и се увеличават генерираните приходи от дейностите в сектора. Природо-климатичните условия в региона благоприятстват производството на зърнено-житни, технически и фуражни култури. Приоритетно място в растениевъдството заемат пшеницата, ечемикът и слънчогледа. Сравнително малък е дялът на зеленчуците въпреки наличие на голям дял на поливните територии – 51 008 дка или 11.67% от обработваемата земя. Наблюдава се увеличаване на площите, засети със зеленчуци и тютюн (над 150%). Увеличението е проява на динамична пазарна конюнктура, а не начало на трайна тенденция. Стратегическо значение за отрасъла имат планираните, но още нереализирани нови площи с лозя и овощни насаждения (по 2000 дка). Животновъдството в общината се развива главно в личния сектор, причина за което е високата безработица в региона и установените традиции. От район със силно развито овцевъдство, през последните години се наблюдава пренасочване към птицевъдството, свиневъдството и пчеларството, причина за което е търсенето на свободни пазарни ниши в пазара на животинска продукция. В с. Лозенец, например, има и ферма за отглеждане на биволи (400 глави) - „Мурра - 2002” ООД.

На територията на общината функционират 90 броя магазини за хранителни стоки. В сферата на услугите се предлагат основни типови услуги, обединени най-общо в групите: финансови – банка “ДСК”, ЦКБ, компютърни и интернет Бизнес център, занаятчийски, ремонтни, битови, заведения за обществено хранене /55 броя/. При услугите се наблюдава трайна тенденция на запазване и стабилизиране.

3.5. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

Пътната мрежа на общината е сравнително добре развита, като всички населени места са свързани с общинския център. Общата дължина на пътната мрежа към 2013 г. е 250,532 км. и обхваща магистрала и пътища от I-ви до IV-ти клас. Това са близо 19 км автомагистрала, 20 км пътища I клас, 12,5 км – втори и 93,7 км – трети; пътищата IV-ти клас са 79,3 км и местни пътища – 23,6 км. Пътен възел на Ам „Тракия“ с път I – 7 „Зимница – Веселиново“ – с обща дължина 2,589 км. Те съставляват близо 58,5% от общата пътно-транспортна мрежа в община Стралджа. С въвеждането в експлоатация на Ам „Тракия“, по показателя относителен дял от общата дължина на РПМ е с по-високи от средните за страната, района за планиране и област Ямбол. Благодарение на новоизградената автомагистрала интензивния трафик по първокласните пътища на територията на общината е облекчен. С голямо значение за община Стралджа е наличието на ПВ „Ямбол-изток“, чрез който се осъществява връзката на жителите на общината с Ам „Тракия“. Гъстотата на републиканската пътна мрежа в Община Стралджа е 0,218 км/кв.км. Пътищата от първи клас са в добро състояние. Изключение са само 3,5 км. от път I-6 Лозенец – Бургас, които подлежат на ремонт. Задоволително е състоянието на второкласния път II – 53 / Ямбол-Средец – Бургас/, като в много участъци настилката вече е износена и има нужда от рехабилитация – общо 7 км. Същото се отнася и за третокласните пътища III–707 /Петолъчката-Голямо Крушево-II 79/, III 7007 / Зимница – Стралджа – Лозенец / особено в участъците през населените места, III-5308 / Саранско – Каменец /, III-7009 / Борисово – Леярово / и III-7072 /Търнава – Иречеково – Недялско / - общо от ремонт се нуждаят 57,3 км. Най-лошо е състоянието на пътищата от четвъртокласната пътна мрежа. Всяка година се извършват основни ремонти от бюджета на общината на малка част от общинската пътна мрежа. Средствата, които се отпускат от държавния бюджет за строителство и основен ремонт на пътищата от общинската пътна мрежа, както и уличните мрежи в населените места са крайно незадоволителни. Ето защо Община Стралджа кандидатства с проекти за рехабилитация на общинските пътища по ПРСР 2007-2013 г. В момента се реализира проект за рехабилитация на общински пътища JAM 1059 „Стралджа – Атолово“ и JAM 2058 „Воденичане – Джинот“. Уличната мрежа в града и селата е изградена през 70-те и 80-те години. Тя е силно амортизирана и се нуждае от неотложен текущ и среден ремонт. В града все още има улици с неизградена настилка, а някои останаха само на запечатка и не можаха да бъдат асфалтирани. В селата уличната мрежа не е изградена изцяло, като процентът на изграденост за всяко село е различен. Изградената улична мрежа с асфалт за гр. Стралджа е 89%, а за селата – 30%. Най-благоустроено е с. Зимница. Общата оценка на транспортната система е задоволителна. Общината има добре изградена пътна мрежа. Пространствената организация на тази мрежа позволява сравнително удобен достъп на населението от отделните населени места до центъра, а от там и връзка с останалата част на областта и страната. Лошото състояние на пътната мрежа налага нейната рехабилитация. Сериозно е положението и с местната пътна мрежа, където само 10 % от дължината ѝ е рехабилитирана. Сериозни проблеми в експлоатацията и ползването на пътната мрежа възникват през зимния сезон, в тази връзка се изготвя проект за изграждане на „Площадка за зимно поддържане“ в близост до Ам „Тракия“. Интензивният трафик по първокласни пътища на територията на общината е облекчен с въвеждане в експлоатация на участъка от Ам „Тракия“ пресичащ общината.

Най-благоустроено от селата, намиращи се на територията на общината, е с. Зимница. Всички населени места от общината се обслужват от обществен транспорт с изключение на село Богорово. Селата Александрово, Леярово и Правдино нямат директна връзка с общинския център - град Стралджа. През територията на община Стралджа преминават две от деветте главни железопътни линии, част от железопътната мрежа на България. На

територията както на община Стралджа, така и на област Ямбол, няма действащи летища и летателни площадки от гражданската авиация. Най-близко до общината се намира международното гражданско летище „Бургас“, намиращо се в квартал „Сарафово“, град Бургас. Бързия и лесен достъп до летището, благодарение на новоизградената АМ „Тракия“, е предпоставка за постигане на бъдещ икономически просперитет. На територията на община Стралджа е разположено летище "Зимница", намиращо се северно от село Зимница. Площадката се използва рядко за военни и селскостопански полети. Полосата е с дължина 2,5 км. Инфраструктурата на летището е амортизирана и неподдържана. Летище "Зимница" е бивше военно летище, като настоящият собственик е община Стралджа.

Електроснабдяването в община Стралджа се осъществява от националната енергийна мрежа, като електропреносната и електроразпределителната система и съоръженията към нея се стопанисват, поддържат и реконструират от EVN - Пловдив, КЕЦ Ямбол. В управлението на община Стралджа е залегнало развитието на възобновяеми източници на енергия. В общината има няколко изградени фотоволтаични парка (ФВП), в землищата на селата – Палаузово, Атолово, Люлин, Воденичане и Зимница. В регулацията на следните населени места – Стралджа, Недялско, Тамарино и Маленово - също има изградени фотоволтаични централи. В община Стралджа има потенциал за добив на енергия от въздушните течения. Монтирани са три вятърни турбини в регулацията на с. Воденичане и три в района на пътен възел „Петолъчката“. В процес на подготовка е изграждането на ветроенергиен парк, на стойност 250 млн. лв., попадащ в землищата на селата Недялско, Маленово и Палаузово, състоящ се от 38 ветрогенератора. Бъдещото енергийно съоръжение ще се разполага на площ от 155 декара, изцяло в земеделски площи. Съгласно Решението по ОВОС на РИОСВ – Стара Загора, местоположението на парка не засяга защитени със закон територии и местообитания и територии със специфичен санитарен статут. Ветрогенераторите ще бъдат изградени по начин, по който 99% от земеделските площи, на които ще се разполагат, да останат на разположение за обработка. В Решението по ОВОС са залегнали условия за фазите на проектиране, строителство и експлоатация, гарантиращи опазването на птиците, прелитащи през района, което е един от основните проблеми при изграждането на ветроенергийни паркове. Община Стралджа има стратегическо значение в газоснабдителната мрежа на страната, тъй като през нея преминава транзитният газопровод от Българо-Румънската до Българо-Турската граница. Към 2013г. е в процес на проектиране „Транзитен газопровод № 2 за Турция“ в участъка Лозенец – Недялско. Перспектива за газификацията на град Стралджа вече има, тъй като е изграден газопровод от оранжерията - гр. Стралджа до "Керамична къща Стралджа" ЕООД.

Съобщителната система на община Стралджа е сравнително добре развита. В голяма част от населените места (14 бр.) съществуват пощенски станции. Населените места с липсващи пощенски станции са: Атолово, Богорово, Джинот, Леярово, Палаузово, Правдино, Саранско, Чарда, като голяма част от изброените населени места са с малко население.

По данни на НСИ 100% от населението на община Стралджа е свързано с общественото водоснабдяване, като нито едно домакинство не е в ограничен режим на водоподаване. Част от големите предприятия в общината имат изградени собствени водоизточници за промишлени нужди - "Керамична къща Стралджа" ЕООД, "ЗПТ" АД, както и Компресорна станция „Лозенец“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД. Останалите ползват води за технологични и питейни нужди от селищните водопроводни мрежи. Изградената канализационна мрежа в община Стралджа е крайно недостатъчна за обслужването на всички населени места и не отговаря на изискванията за опазване на околната среда. От всички населени места единственото с почти изградена канализационна мрежа е село Зимница - почти 65%. Всички обекти в град Стралджа са с локални септични ями. Функциониращи пречиствателни станции

за отпадни води са локалните станции на предприятие "ЗПТ" АД, на "Керамична къща Стралджа" ЕООД, както и Компресорна станция „Лозенец“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

3.6. СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

3.6.1. ОБРАЗОВАНИЕ

Развитието на образованието е един от основните ангажименти на местната власт. В община Стралджа през учебната 2013/2014 година функционират 3 основни училища, едно средно общообразователно училище, един социално-педагогически интернат (СПИ) с държавно финансиране и едно частно училище, което обучава работници по специалностите тракторист – комбайнер, водач на МПС категория "В" и електрокаррист. В община Стралджа за учебната 2013/2014 година има две детски градини с общинско финансиране разположени в град Стралджа с филиали в с. Зимница, с. Лозенец, с. Първенец и с. Войника. В общината има една детска ясла „Калина“ с капацитет от 31 места. През последните 6 години е налице тенденция за увеличаване на броя на децата, като през 2013/2014 година броя на децата е 488, а на местата в детските градини е 452 в общо 36 групи. В община Стралджа има недостиг от 36 места в детските градини. В общината се обучават много ромски деца. Във всички училища в общината се осъществява интегрирано обучение на тези деца, което е в съответствие с международната политика за интегриране на малцинствата. Училищната структура и мрежа в община Стралджа е оптимизирана и съобразена с действащите законови и подзаконови документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. Учебно-възпитателните заведения от общината разполагат със съвременна материално-техническа база. Във всички училища на територията на общината са извършени основни ремонти по различни европейски проекти. Обогатено и осъвременено е оборудването на почти всички класните стаи и кабинети. Училищата разполагат с модерни компютърни зали и системи. Целодневните детски градини в гр. Стралджа и групите в с. Зимница и с. Лозенец предлагат на децата отлични условия за обучение, възпитание, игра и отдих. Единствено сградите на групите в селата Първенец и Войника се нуждаят от основни ремонти за подобряване условията за обучение и възпитание за децата от тези населени места.

3.6.2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

В община Стралджа няма действаща многопрофилна или специализирана болница или медицински център. Най-близките болнични заведения в областта са в град Ямбол – две многопрофилни болници и една специализирана болница за активно лечение - и град Елхово с многопрофилна болница. Структурата на здравната мрежа в община Стралджа включва извънболнична помощ с 5 лекарски практики с адрес гр. Стралджа, 1 с адрес с. Зимница и 5 с адрес гр. Ямбол, обслужващи селата Недялско, Богорово, Каменец, Поляна, Александрово, Войника, Тамарино, Саранско, Леярово и част от Зимница и Чарда. Два са филиалите на Спешна медицинска помощ в гр. Стралджа и с. Войника. Медицинското обслужване на населението на селата Правдино и Първенец се обслужва от доктор, който е прекратил договора си със Здравната каса, но продължава да ги обслужва като е наел медицинска сестра, която ежедневно е на разположение на хората и два пъти месечно докторът посещава посочените по-горе села, като осигурява и специалисти за прегледите. Населението от с. Люлин се обслужва ежеседмично от доктор Иванка Вълкова, която има кабинет в поликлиника гр. Ямбол и при спешни случаи хората от селото я посещават на място. Лекарските практики с адрес гр. Ямбол не осигуряват ежедневно обслужване на населението от обслужваните от тях населени места. Амбулаториите за индивидуална практика за първична помощ по дентална медицина са: 6 с адрес гр. Стралджа, от които една в СОУ „П.К.Яворов“, две в Зимница и една обслужваща селата Войника, Недялско и Тамарино, където са обособени кабинети. В с. Зимница функционира кабинет вътрешни

болести, който работи ежедневно, а в гр. Стралджа кабинет кожни болести, който работи ежеседмично. Ученическото здравеопазване в общината се осигурява от 6 /шест/ медицински кабинета, обслужващи се от 4 медицински специалисти. На територията на общината функционира две медицински лаборатории.

3.6.3. СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

При последното преброяване на населението в общината има 924 души с над 50% увреждания, от които 594 са над 60 години, а 16 са до 15 годишна възраст. В община Стралджа са налични 14 социални услуги за подобряване на социалното, здравословното и семейното положение на уязвими социални групи. Основна част от тези услуги се извършват чрез личен асистент, социален асистент, домашен помощник и домашен социален патронаж. За подобряване достъпа на малцинствените групи до здравни грижи са осигурени двама здравни медиатори.

Таблица 2. Социални услуги в община Стралджа (актуализирано към 2014 година)

№	Услуга	Основни дейности	Местоположение
1	Консултативен кабинет към МКБППМН	Консултиране и подкрепа на деца с противообществени прояви	Стралджа
2	Център за обществена подкрепа	Комплекс от социални услуги, свързани с превенция на изоставянето, насилие отпадане от училище, както и деинституционализация и реинтеграция на деца и други.	Стралджа
3	Домашен социален патронаж	Медицинско обслужване.	Стралджа с.Войника с.Каменец
4	Личен асистент	Създаване на семейна среда за лица, нуждаещи се от постоянно обгрижване в ежедневието си, чрез осигуряване на заетост на член от семейството.	Община Стралджа
5	Социален асистент	Осигуряване на грижи в семейна среда за лица, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот и са в риск от зависимост от институционален тип грижи.	Община Стралджа
6	Домашен помощник	Осигуряване на грижи в семейна среда на самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	Община Стралджа
7	Домашен	Осигуряване на грижи в семейна среда на	Община Стралджа

	чистач услуга	самотни стари хора, които поради различни ограничения от здравословен характер са изключени от социалния живот. Помощ при организирането на ежедневни битови потребности.	
8	Център за рехабилитация и социална интеграция за възрастни и за деца	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог.	Стралджа
9	ЦСРИ за деца	Медицинска и социална рехабилитация, консултации – социални, здравни, психологически, трудотерапия; Умения за самостоятелност; Мобилни услуги от рехабилитатор и психолог.	Стралджа
10	Комплекс за подкрепа на стари хора	Предоставяне на модулни пакети от услуги Предоставяне на храна по модулен пакет (с възможност на избор от ползвателите) Поддържане на лична и битова хигиена; Извършване на битови услуги - заплащане на сметки за електроенергия, вода и телефон; закупуване на продукти и вещи от първа необходимост със средства на клиента и др.; Извършване и/или съдействие на дребни ремонти в дома; Съдействие при изготвяне на необходими документи заявяване на ТЕЛК; Помощ при общуване, поддържане и осъществяване на социални контакти, занимания в дома и извън него; Организиране на дейности за уплътняване на свободното време и социални контакти; Здравно-медицинска подкрепа Медицински манипулации.	Стралджа
11	Клубове на пенсионера	Поддържане на лични и социални контакти	Община Стралджа
12	Клуб на хората с увреждания	Поддържане на лични и социални контакти.	Община Стралджа
13	Клуб на диабетика	Поддържане на лични и социални контакти.	Община Стралджа
14	Здравни медиатори	Осигуряване на връзка между лицата и личните лекари.	с. Лозенец, с. Зимница

Източник: Стратегия за развитие на социалните услуги в област Ямбол (2011-2015 година)

3.7. ЕКОЛОГИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

В състоянието на околната среда се наблюдават положителни тенденции, свързани с подобряване качеството на въздуха, с намаляване на натоварването на водните ресурси от селското стопанство и промишлеността и с ограничаване на дифузните емисии от селското стопанство в почвата и въздуха. За разлика от тези положителни тенденции, в сферата на управлението на отпадъците все още няма значителни резултати.

По отношение на атмосферния въздух на територията на Община Стралджа няма изграден пункт, като част от НАСЕМ – Подсистема "Въздух" за оценка качеството на атмосферния въздух. Това се дължи на факта, че на територията на общината липсват крупни източници на замърсители. На територията на Община Стралджа не се наблюдава системно замърсяване на въздуха, изразено с наднормени концентрации на вредни газове и прах. Регистрирани са единични случаи на превишаване на ПДК за прах, серен диоксид, азотен оксид и въглероден оксид. По данни на Националния център по околна среда и устойчиво развитие към Министерството на околната среда, районът спада към слабо замърсените въздушни райони на България. Типични замърсители на района са: въглероден оксид – CO, серен диоксид – SO₂, азотен диоксид – NO₂, сероводород – H₂S, амоняк – NH₃, въглеводороди – CmHn и прах. Като положителна тенденция по отношение подобряване качеството на атмосферния въздух е газификацията на промишлени обекти, както е "Керамична къща Стралджа" ЕООД, работещ до скоро на гориво мазут. Газопроводът, с който е захранено предприятието преминава през гр. Стралджа и предоставя реална възможност за включване на обществени сгради и битови потребители в газопреносната мрежа, с оглед намаляване емисиите на замърсителите от този сектор. Във връзка с европейската и национална политика, насочени към намаляване на емисиите от парниковите газове и пряко свързаната с този факт промяна на климата, община Стралджа е предприела мерки, свързани с повишаване на енергийната ефективност и внедряване на възобновяеми енергийни източници.

Водите в област Ямбол принадлежат към Източнобеломорския район за басейново управление на водите, който включва басейните на реките Марица, Тунджа и Арда. В община Стралджа по-големите реки са р. Мочурица и р. Мараш, която се влива в р. Мочурица Река Мочурица е с водосборна площ 1278 кв.км и дължина 86 км и е главен приток на р. Тунджа. Основни замърсители на повърхностните води са битово-фекалните и отпадъчните води от животновъдството и промишлените отпадъчни води. Не са отчетени превишения на индивидуалните емисионни ограничения за заустваните отпадъчни води на "ЗПТ" АД, "Керамична къща Стралджа" ЕООД, както и Компресорна станция „Лозенец“ на „Булгартрансгаз“ ЕАД и на операторите не са налагани имуществени санкции. На територията на общината няма изградена пречиствателна станция за битови отпадъчни води /ПСОВ/. Заустването става директно в открити водоеми, най-вече в реките Мараш и Мочурица. Град Стралджа и с. Зимница са най-големите източници на отпадъчни води - промишлени и битови. Канализацията на гр. Стралджа не е изградена докрай. Същото е положението и в с. Зимница - отпадъчните води сега се заустват в дере в непосредствена близост до жилищните квартали. В река Мочурица е зауствена и градската канализация на гр. Карнобат, който също няма ПСОВ. След 2002 г. почти ежегодно през летните месеци се констатира отравяния на ихтиофауната в р. Мочурица. Със заповед № РД – 970 от 28.07.2003г. на МОСВ р. Мочурица от изворите до вливането ѝ в р. Тунджа е определена за чувствителна зона. За подобряване състоянието на повърхностните води е необходимо за всички населени места на общината да се проектират и изградят пречиствателни съоръжения, съгласно нормативните изисквания. Наложително е да бъде упражняван и ефективен контрол от правоимащите институции на промишлените предприятия, явяващи се

източници на замърсяване. Подземните води на територията на община Стралджа попадат в Подземно водно тяло BG3G00000NQ015 /Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област/, разположено в едноименната котловина. В мониторингов пункт при град Стралджа показатели със съдържания над стандарта, според Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. през цялата 2012 година (постоянна тенденция и от предходни години) са:

- електропроводимост - средногодишното съдържание 2910 $\mu\text{S cm}^{-1}$ (стандарт – 2000 $\mu\text{S cm}^{-1}$);
- калций - средногодишното съдържание 649 mg/l (стандарт – 150 mg/l);
- магнезий - средногодишното съдържание 218,25 mg/l (стандарт – 80 mg/l);
- нитрати - средногодишното съдържание 524,25 mg/l (стандарт – 50 mg/l);
- твърдост (обща) - средногодишното съдържание 27,8 mg-eqv/l (стандарт – 12 mg-eqv/l);
- сулфати - средногодишното съдържание 408,5 mg/l (стандарт – 250 mg/l);
- хлориди - средногодишното съдържани 408,75 mg/l (стандарт – 250 mg/l);

Натрий показва средногодишното съдържание над праговата стойност - 198,75 mg/l (ПС - 154,84 mg/l).

През последните години се налага тенденция за намаляване замърсяването на земите и почвите. Основни източници на замърсяване на почвите са промишлените предприятия, автомобилният транспорт, използваните химически средства, битовите отпадъци. Поради стагнацията в селскостопанския сектор, замърсяването на почвите с пестициди през последните години значително е намаляло.

РИОСВ – Стара Загора извършва контрол на качеството на почвите по отношение на ерозия, вкисляване и засоляване. Ерозирали почви на територията на общината няма. Системният мониторинг за промени в киселинно-алкалните свойства на почвите установи вкислени почви в района на с. Иречеково. В района на Стралджа не са констатирани нарушения за замърсяване на почвите над МДК с тежки метали, металоиди и устойчиви органични вещества (пестициди). Също така органохлорните пестициди, полихлорираните бифенили и полицикличните ароматни въглеводороди са в граници много под ПДК. Анализните резултати за 2012 и 2013 г. показват, че почвите се определят като слабо солонцовати до солонци. В състава на солите преобладават хидрокарбонатите и сулфатите на натрия. Както навсякъде в страната, така и в общината има увредени почви в резултат на опожаряване на стърнищата. Общо нарушените терени от добивната промишленост, които се нуждаят от рекултивация са 290,397 дка. Проблем с продуктите за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на годност и с неизвестен произход на територията на общината към август 2013 г. не е налице. Всички събрани през годините количества пестициди са безопасно съхранени и експортирани в склад в с. Меден кладенец, община „Тунджа“.

РИОСВ – Стара Загора измерва радиационния гама – фон един път годишно като мощност на еквивалентната доза и стойностите му са в интервала от 0,14 до 0,24 микросиверта на час т. е. през годините досега не са констатирани значими промени в стойностите.

Относно шумовото замърсяване, за община Стралджа източници на шум се явяват ЖП и автотранспорта. Промислените предприятия на града са изнесени в южната част и производството им е такова, че не натоварват шумово околната среда. Мониторинг на транспортния шум не се извършва на територията на общината.

На територията на Община Стралджа са обявени следните защитени зони: **BG0002028 - Комплекс Стралджа** е със средна надморска височина 146 м и заема площ от 28718,20 дка.; **BG0000205 – Стралджа**, заема площ от 8820,2 дка. Това е някогашно блато, което сега е напълно пресушено и превърнато в пасища. **BG0000198 - Средецка река**, заема площ от 7077,80 дка. Зоната представлява отворена речна долина с ксерофилни местообитания (частично деградирани) и церово-горунови гори, линейни крайречни гори, важни като биокоридор. **BG0000196 - Река Мочурица**, заема площ от 69105,7 дка. **BG0000402 – Бакаджиците**, заема площ от 45048,7 дка. Тя е важен екокоридор. **BG0000513 - Войнишки Бакаджик**, заема площ от 11389,40 дка и е важен екокоридор. В землището на с. Палаузово съществува **защитена местност "Блатото"**. Обявена е за такава със Заповед № 1938/03.007.1970 от Министерството на горите и горската промишленост, с площ 15,446 ха, Държавен поземлен фонд. Обявена е с цел опазване на естественото находище на блатно кокиче (*Leucojum aestivum* L.).

Отпадъците са пряк замърсител на въздуха, водите и почвата и носят непосредствен риск за здравето на човека, затова решаването на проблемите, свързани с управлението на отпадъците се явяват едни от най-сериозните. От друга страна, голяма част от отпадъците притежават ценни суровинни качества и могат да бъдат рециклирани и отново оползотворени в производството и селското стопанство. Запалването на отпадъци по сметищата води до недопустими замърсявания на атмосферата с летливи органични съединения, вредни ароматни вещества, окиси на въглерода, азота и сярата.

Дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци за всички населени места са възложени след проведена обществена поръчка на «БКС- Христо Нанев» ЕООД, притежаваща нужното за целта разрешително по чл.37 от ЗУО. В Община Стралджа е разработена система за разделното събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки от домакинствата, търговските и обществените обекти и промишлеността. Системата за разделно събиране обхваща общинския център – гр.Стралджа, с. Зимница, с. Лозенец и с. Чарда. За извършване на дейности по разделно събиране на отпадъци от опаковки Община Стралджа има сключен договор с Национална организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак„ АД.

Въпреки, че системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е обхванала всички населени места в общината, все още в покрайнините на населените места се формират нерегламентирани замърсявания, които периодично се почистват. За ежегодното почистване на сметищата /пробутване, подравняване/ се сключват договори с фирми ежегодно. Наличните замърсявания ще бъдат поетапно ликвидирани през следващите години, при осигуряване на необходимите средства от общинския бюджет.

4. СЪЩЕСТВУВАЩО СЪСТОЯНИЕ И ПРАКТИКИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.1. ДАННИ ЗА ОТПАДЪЦИТЕ

Информацията за количествата и състава на отпадъците е от много голяма важност за вземане на правилни решения за управлението им, вкл. оразмеряването на системите, инсталациите и съоръженията за третиране. Общинската администрация на Община Стралджа поддържа база данни за отпадъците, но системата все още не покрива всички видове отпадъци. Необходимо е също така да се работи за подобряване на качеството на събираната информация.

4.1.1. БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

Обект на наблюдение е съществуващото депо за битови отпадъци в местността «Дружба», в землището на гр. Стралджа, обслужващо населените места в общината, обхванати от организираното сметосъбиране и сметоизвозване.

Количеството на събираните отпадъци се оценява косвено, по разчетен път, на база на транспортните документи. Липсата на кантари на съществуващото депо затруднява точното определяне на количествата отпадъци, постъпващи за депониране.

Количествата събрани битови отпадъци се отчитат в тонове и се определят на база отчетените автомобилни курсове.

Таблица 3. Генерирани битови отпадъци за периода 2009-2013 г.

Тип на отпадъка	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Смесени битови отпадъци в Община Стралджа	4220	4410	4661	4098	3763,2

Източник: Община Стралджа

От таблицата по-горе става ясно, че за периода 2009 – 2011 г. се наблюдава тенденция на увеличаване количествата събрани битови отпадъци. Увеличението е поради факта, че от септември 2010 г. броят на разположените в селата контейнери тип „Бобър“ беше увеличен и от 2011 г. периодът на сметоизвозване за селата от общината се променя от 30 на 20 дена. За годините 2012 и 2013, обаче, се наблюдава тенденция на намаляване на събраните битови отпадъци, което се дължи на провежданата политика в Община Стралджа относно намаляване на битовите отпадъци и не на последно място намаляващото население в някои населени места на Общината.

Таблица 4. Събрани битови отпадъци от населението за Област Ямбол – кг/чов./год.

Населено място/Година	2008	2009	2010	2011
Общо за страната	467	467	404	376
Област Ямбол	379	421	297	283
Болярово	138	201	90	94
Елхово	800	263	214	94
Стралджа	751	740	311	367

Тунджа	0	0	0	0
Ямбол	287	409	323	341

Източник: НСИ

От така представените данни става ясно, че нормата на натрупване в Община Стралджа е сред най-високите в сравнение с останалите общини в Област Ямбол. По този показател Община Стралджа е на нивото на средното за България. През 2010 г. показателят отчита съществено намаление спрямо предходните години, но за 2011 г. е регистрирано покачване до 367 кг/ж/год. От анализа на съществуващите данни и тенденциите при проучванията в страната може да бъде предположена като най-реалистична за момента норма на натрупване за периода 2012-2015 г. за население между 3000 и 25000 жители от 295,5 кг/ж/год.¹ Това означава, че е препоръчително да се предприемат мерки за намаляване нормата на натрупване в Община Стралджа.

Морфологичен анализ на битовите отпадъци в Община Стралджа и общо за Област Ямбол.

Морфологичният анализ е проведен през 2010 г., в рамките на проект „Техническа помощ за създаване на система за интегрирано управление на отпадъците в регион Ямбол (общини Ямбол, Сливен, Нова Загора, Тунджа и Стралджа)“, финансиран от ОПОС.

Таблица 5. Морфологичен анализ на отпадъците на община Стралджа

фракции	%	фракции	%
храна	5.11%	стъкло	6.36%
хартия	7.59%	инертни	0.18%
картон	3.72%	метал-алуминий	0.26%
пластмаса	15.49%	метал-желязо	0.48%
текстил	8.16%	метал-други метали	0.15%
гума	0.74%	електр. оборудване	0.00%
кожа	0.05%	умрели животни	0.57%
градински	9.08%	други	41.63%
дърво	0.18%	опасни	0.24%

Източник: Община Стралджа

От таблицата по-горе става ясно, че най-голям дял в състава на битовите отпадъци заема изхвърляната пластмаса – 15,49 %, следвана от градинските отпадъци – 9,08 %, текстила – 8,16%, хартията – 7,59 % и храната – 5,11 %. Данните по отношение на текстила не се потвърждават от статистическия анализ. Това показва, че данните следва да бъдат препотвърдени с нов морфологичен анализ, който се очаква през 2015 г., тъй като няма логично обяснение за причините за толкова голям дял на тази фракция. Най-голям дял /41,63 %/ се пада на категория „Други“. Отпадъците, определени като **"други"**,

¹ Методика за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци, 2012 г.

представяват неопределими отпадъци, които поради малките си размери и форма не могат да бъдат отделени и претеглени. От практиката е доказано, че в този вид присъстват предимно безформени хранителни отпадъци, пръст, пепел, сгур, трева, шума. Тези отпадъци са в по-висок процент в селските райони и кварталите, което налага извършването на експертна оценка, за да може да се даде една по-точна картина на състава и свойствата на отпадъците. От данните за влага и пепел може да се види, че този вид съдържа приблизително:

- 40% влага;
- 40% сух минерален остатък след опепеляване;
- 20% суха органична материя.

След преизчисление на тези цифри и разпределяне на влагата може да се заключи, че в този вид се съдържа приблизително:

- 40% органични материали със средна влажност от 50% и
- 60% неорганични материали със средна влажност около 33%.

На база на опита е преценено, че горните цифри за органични и неорганични отпадъци са разпределени, както следва:

- органичните материали (40%) - 20% хранителни, 12% градински и останалите 8% пропорционално разпределени между хартия картон пластмаси текстил гума и кожа дърво;
- неорганичните (60%) – 50% инертни и останалите 10 % пропорционално разпределени към метали и стъкло.

В Област Ямбол се наблюдават тенденции, характерни и на национално ниво: в селата и по-малките градове има занижено изхвърляне на хартиени и пластмасови отпадъци за сметка на завишени количества градински и неопределими (други, дребна фракция). С най-висок процент в битовите отпадъци са хранителни, хартия и картон, пластмаси, текстил, градински, стъкло инертни и "други". **Хранителните отпадъци** имат по-висок дял в градовете, докато в селата и малките селища те са значително по-малко, вероятно поради практиката да се използват за храна на домашните животни. **Хартията, картонът и пластмасите** са представени също в по-високи количества в градовете, което е вероятно в резултат на наличието на повече и по-големи магазини, които образуват много отпадъци от опаковки. Принос, особено към хартията, имат и офисите, учрежденията, учебните заведения, които са предимно в градовете. При отпадъците от **текстил** не се забелязва рязка граница, но прави впечатление високият резултат за община Стралджа. Наличието на текстил в битовите отпадъци често се дължи на малки шивашки или текстилни производства, които също ползват контейнерите за сметосъбиране. **Градинските отпадъци** логично са повече в селата и по-малките градове, където населението живее предимно в къщи с дворове. При **стъклото** има очертана зависимост от мястото на генериране отпадъците.. То е в сравнително нисък процент в селата, кварталите и общините Нова Загора и Тунджа, вероятно поради системата за обратно изкупуване на бутилки. **Инертните отпадъци** са по-силно застъпени в градовете.

Сезонните вариации на количествата и състава на образуваните отпадъци се обуславят от два фактора:

1. Различни местни сезонни характеристики и потребителски навици на местното население, изразени в:

- натрупване на пепели и сгур през студените месеци;

- сезонно увеличение на зелените отпадъци през лятото и есента;
- консумация на различни типове храни (за лятото е характерна консумацията на храни, при които се образуват големи количества отпадъци – дини, пъпеши, салати и др.).

2. Сезонно приходящи граждани, които могат да посещават региона с туристическа или друга цел (например пребиваване през летния сезон).

4.1.2. СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ /СО/

Отпадъците от строителна и строително-ремонтна дейност не се отделят регулярно и няма конкретни данни за количествата и състава им.

Таблица 6. Количества строителни отпадъци, приети за третиране/обезвреждане в общински съоръжения

Година	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Строителни отпадъци	240	200	0	0	0

Източник: Община Стралджа

От така представените данни се вижда, че за периода 2009 – 2010 г. се наблюдава намаляване на депонираните строителни отпадъци в Община Стралджа. За периода 2011 – 2013 г. резултатът е нулев, защото задължените лица са пренасочени да депонират на депо Ямбол.

4.1.3. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ

Всички производствени отпадъци се водят на отчет пред РИОСВ-Стара Загора, която провежда и контрола по изпълнението на фирмените програми за управление на отпадъците. По данни на РИОСВ предприятията, генериращи отпадъци от производствената си дейност на територията на общината са "ЗПТ" АД – гр. Стралджа, Керамична къща Стралджа " ЕООД и "Винарска изба" – гр. Стралджа към "Винпром Ямбол"ЕДЦ – гр. Ямбол. Керамична къща Стралджа "ЕООД има издадено Разрешение № КР-00000065 от 2012 г. за площадка № 1 /13000149/ в с. Тенево, обл. Ямбол за производствени отпадъци.

4.1.4. СПЕЦИФИЧНИ ОТПАДЪЧНИ ПОТОЦИ

4.1.4.1. Масово разпространени отпадъци

- отпадъци от опаковки

Таблица 7. Отпадъци от опаковки

	Събрани отпадъци от опаковки – общо (т)	Рециклируеми, (т)
2011 г.	52,320	11,450
2012 г.	83,990	12,968
2013 г.	100,560	38,174

Източник: Община Стралджа

От данните в таблицата се наблюдава тенденция на увеличаване на събраните отпадъци от опаковки, както и на количествата, които са рециклируеми. Причините за тази положителна тенденция се предполага да са повишеното осъзнаване от страна на обществото за важността от разделното събиране на отпадъци, както и новата сепарираща инсталация на Екобулпак АД изградена в землището на с. Хаджидимитрово, където се очаква да бъде новото регионално депо.

- излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС)

В Община Стралджа не са налични данни за ИУМПС.

- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

В Община Стралджа не са налични данни за ИУЕЕО.

- негодни за употреба батерии и акумулатори

В Община Стралджа не са налични данни за количеството негодни за употреба батерии и акумулатори..

- отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

В Община Стралджа не са налични данни за количеството отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

- излезли от употреба гуми

В Община Стралджа не са налични данни за количеството излезли от употреба гуми.

4.1.4.2. Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили и терфенили

Не са налични данни в Община Стралджа

4.1.4.3. Болнични отпадъци.

В Община Стралджа не се събират данни за болничните отпадъци поради пренебрежимо малкото им количество. В Общината няма болници и поликлиники. Функционират 6 лекарски практики, 2 филиала на спешна медицинска помощ, 2 специализирани кабинета, 6 училищни медицински кабинета, 6 амбулатории за индивидуална практика за първична помощ по дентална медицина и 2 лаборатории за медицински изследвания.

4.1.4.4. Утайки от пречистването на отпадъчни води

Не са налични данни в Община Стралджа, поради липса на ГПСОВ

4.1.4.5. Биоразградими отпадъци.

Данни за биоразградимите отпадъци в Община Стралджа са налични от морфологичния анализ, проведен през 2010 г, представен в т. 4.1.1.

Съгласно Националната програма за прилагане на Директива 99/31/ЕС:

- 100% биоразградими са хранителните, хартиените, картонените, дървесните и градинските отпадъци;
- 20% от текстилните отпадъци;
- 25% от отпадъците от кожи

Анализът показва, че в Община Стралджа има добри предпоставки за въвеждане на разделно събиране на отпадъци с биологичен произход и съответното оползотворяване, напр. чрез компостиране – храна, хартия, картон, дърво и градински съставляват общо 25,68% от ТБО в Община Стралджа. Ако към тях се добавят органичните материали от

категория „други“ този процент може да достигне 40% от отпадъците в общината и да се определи като най-голямата по количество фракция от ТБО в Община Стралджа.

В съответствие със Закона за управление на отпадъците чл. 31 ал. 1 т. 2 – целта е най-късно до 31 декември 2020 г. ограничаване на количеството депонирани биоразградими битови отпадъци до 35 на сто от общото количество на същите отпадъци, образувани в Република България през 1995 г.

Таблица 8. Цели на национално ниво за ограничаване количествата на депонирани биоразградими отпадъци

	Допустими минимални стандарти на ББО - %	Допустими минимални стандарти на ББО за жител на година /базова стойност 268 кг/ж/г./
2010 г.	75	224
2013 г.	50	152
2020 г.	35	109

Източник: Ръководство за управление на био-отпадъците в България, МОСВ, 2011

Наредбата за разделно събиране на биоотпадъците изисква да се осигури съвместното постигане на следните регионални цели за разделното събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
- до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
- до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.

4.2. СЪЩЕСТВУВАЩИ ПРАКТИКИ ЗА СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

4.2.1. СЪБИРАНЕ И ТРАНСПОРТИРАНЕ НА БИТОВИ ОТПАДЪЦИ

Организираното сметосъбиране обхваща домакинствата и юридическите лица на територията на всички населени места от община Стралджа. Районите и честотата за организираното сметосъбиране и сметоизвозване ежегодно се определят със заповед на Кмета на общината. Освен това при подадени сигнали за запълнени съдове се извършва извозване извън утвърдения график.

Събраните битови отпадъци се депонират на общинското депо, находящо се на 7 км източно от гр. Стралджа, в местността "Дружба".

Дейностите по събиране и транспортиране на битовите отпадъци за всички населени места са възложени след проведена обществена поръчка на «БКС- Христо Нанев» ЕООД, притежаваща нужното за целта разрешително по чл. 37 от ЗУО. Населените места се обслужват от 1 бр. контейнеровоз «Газ 53» , 1 бр.сметосъбирачна машина „Щаер 1231”, 1

бр. сметосъбираща машина тип «МАН» , 1 бр. булдозер, 1 бр. ескаватор и 1 бр. камион самосвал «Шкода».

За събирането на битовите отпадъци към август 2013 г. са осигурени както следва:

- 55 бр. контейнери тип 4 м³;
- 467 бр. контейнери тип »Бобър» -1,1 м³;
- 410 бр. пластмасови кофи 0,24 м³ ;
- 1 555 бр. кофи тип „Мева“ 0,11 м³;

Изгорените или механично увредени съдове се подменят с налични оборотни такива веднага след установяване на повредата. Контейнерите в общината се поддържат в добро състояние. Постепенно с амортизация на контейнерите от 4 м³ се предвижда те да се подменят с индивидуални съдове и с контейнери тип „Бобър“.

Обслужването на съдовете за битови отпадъци в гр. Стралджа и селата Зимница, Воденичане и Лозенец се извършва два пъти месечно, а в останалите населени места 1,5 пъти месечно.

4.2.2. РАЗДЕЛНО СЪБИРАНЕ НА МАСОВО РАЗПРОСТРАНЕНИ ОТПАДЪЦИ И ОТПАДЪЦИ ЗА КОИТО ИМА ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ ЗА ДЕПОНИРАНЕ

Разделното събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки от домакинствата, търговските и обществените обекти и промишлеността е вече практика в Община Стралджа. За извършване на дейности по разделно събиране на отпадъци от опаковки Община Стралджа има сключен договор с Национална организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак,, АД.

Системата за разделно събиране обхваща общинския център – гр. Стралджа , с. Зимница, с. Лозенец и с. Чарда. На територията на Общината са разположени 67 броя жълти контейнери тип „ Бобър“ за хартия, пластмаса и метал и 35 броя зелени контейнери тип „Иглу“ за стъкло. В гр. Стралджа са разположени 35 жълти контейнера и 30 зелени. В с. Зимница има 18 жълти контейнера, в с. Лозенец – 5 жълти контейнера, а в с.Чарда – 9 жълти и 5 зелени контейнера. Честотата на извозване е веднъж на две седмици за жълтите контейнери за всичките четири селища и по заявка от страна на Община Стралджа за зелените контейнери.

4.2.3. СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА СТРОИТЕЛНИ ОТПАДЪЦИ

Начинът на събиране и третиране на СО в общината е: след подаване на заявление от страна на възложителя на съответния обект, се издава разрешение за депониране на общинското депо. Практиката през последните 3 години е да се насочват заявителите към депото на гр. Ямбол. До момента не се извършва никакво предварително третиране на СО. В процес на отреждане и подготовка е площадка за строителни отпадъци, която се очаква да бъде изградена през 2015 г.

4.2.4. СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОТПАДЪЦИ

Управлението на производствените отпадъци е задължение на предприятията, които ги образуват и в настоящата програма не са предвидени мерки за тяхното оползотворяване/обезвреждане. На регионалното депо за отпадъци ще се допуска депониране на производствени отпадъци срещу заплащане само за отпадъци, които отговарят на критериите за приемане и в случай, че количеството им не застрашава запълването на капацитета на депото по-рано от предвидения срок.

4.2.5. СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ОТПАДЪЧНИ ПОТОЦИ

4.2.5.1. Излезли от употреба моторни превозни средства

Фирмата с разрешително за тази дейност е „ДЖИ ЕС“ ЕООД – гр. Ямбол – разрешително № 13-ДО-435-00 от 15.01.2013 г. Фирмата е оператор на площадка за събиране и разкомплектоване на ИУМПС. До момента в Община Стралджа не се е налагало да се събират и предават за по-нататъшно третиране изоставени върху държавна и общинска собственост автомобили. В случай, че това се наложи в бъдеще ще се следва процедурата, разписана в Общинска наредба за управление на отпадъците на територията на Община Стралджа.

4.2.5.2. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО)

В Община Стралджа има издадени разрешителни на две фирми-оператори на площадки за събиране на ИУЕЕО. Това са „Промислени суровини“ ЕООД с разрешително № 00-ДО-228-04 от 21.06.2012г. и е „ДЖИ ЕС“ ЕООД – гр. Ямбол – разрешително № 13-ДО-435-00 от 15.01.2013 г.

4.2.5.3. Негодни за употреба батерии и акумулатори

В Община Стралджа има издадени разрешителни на две фирми-оператори на площадки за събиране на негодни за употреба батерии и акумулатори. Това са „Промислени суровини“ ЕООД с разрешително № 00-ДО-228-04 от 21.06.2012г. и „ДЖИ ЕС“ ЕООД – гр. Ямбол – разрешително № 13-ДО-435-00 от 15.01.2013 г.

4.2.5.4. Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Не са обект на организирано сметосъбиране и сметоизвозване

4.2.5.5. Излезли от употреба гуми

Не са обект на организирано сметосъбиране и сметоизвозване

4.2.5.6. Отпадъци от черни и цветни метали

В Община Стралджа има издадени разрешителни на две фирми-оператори на площадки за събиране на отпадъци от черни и цветни метали. Това са „Промислени суровини“ ЕООД с разрешително № 00-ДО-228-04 от 21.06.2012г. и „ДЖИ ЕС“ ЕООД – гр. Ямбол – разрешително № 13-ДО-435-00 от 15.01.2013 г.

4.2.5.7. Отпадъци, съдържащи полихлорирани бифенили и терфенили

Не са обект на организирано сметосъбиране и сметоизвозване

4.2.5.8. Болнични отпадъци

Не са обект на организирано сметосъбиране и сметоизвозване

4.2.5.9. Утайки от пречистването на отпадъчни води

Не са обект на организирано сметосъбиране и сметоизвозване. На територията на община Стралджа няма ГПСОВ.

4.2.5.10. Биоразградими отпадъци

Не са обект на организирано сметосъбиране и сметоизвозване. В Община Стралджа са постъпили две инвестиционни намерения за изграждане на инсталации за производство на биогаз, които биха могли да приемат биоразградимите отпадъци за оползотворяване.

4.2.6. ОПОЛЗОТВОРЯВАНЕ И ОБЕЗВРЕЖДАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Прилаганият метод за обезвреждане на отпадъците в Община Стралджа е чрез депониране на битовите отпадъци като това е най-често използвания метод при обезвреждане на отпадъци в цялата страна.

За отпадъците от населените места от община Стралджа депонирането се осъществява на отредено депо, находящо се в местността „Дружба“ на около 7 км от града. Депото е общинска собственост. Оператор на депото е БКС- Христо Нанев» ЕООД. Техниката, използвана от оператора за запръстяване на депото, се състои от 1 булдозер. Периодичността на запръстяване е четири пъти месечно.

Първоначално отредената му площ възлиза на 20 дка, но към момента то заема около 56 дка, като проектния му капацитет отдавна е изчерпан. Към настоящия момент депото не отговаря на действащата нормативна база на националното и европейско законодателство - няма изолация на дъното; няма управление на биогаза; няма управление на инфилтрата и има пряк риск от замърсяване на въздуха, повърхностните и подземните води, и почвите. Със Заповед № РД-08-119/ 23.07.2009г. на Директора на РИОСВ – Стара Загора, е наредено да бъде преустановена експлоатацията на общинското депо за неопасни отпадъци /битови и строителни/, находящо се на територията на община Стралджа, местност „Дружба“, в землището на гр. Стралджа.

Общинското депо продължава да се използва до изграждане на регионалното депо за регион Ямбол.

Не се предвижда привеждане на депото в съответствие с нормативните изисквания, поради близкия срок на закриване на депото. В проекта за регионалното депо е включено и закриването и рекултивацията на общинското депо на община Стралджа.

Регионално депо за битови отпадъци

Бъдещото регионално депо за битови отпадъци се намира в землищата на селата Дражево и Хаджи Димитрово, община «Тунджа». Към момента депото функционира като общинско депо на община Ямбол.

Община Стралджа, съвместно с общините Ямбол / в качеството ѝ на водеща община /, Сливен, Тунджа и Нова Загора кандидатства за финансиране по Оперативна програма „Околна среда 2007 – 2013г.“, Приоритетна ос 2 „Подобряване и развитие на инфраструктурата за третиране на отпадъци“, процедура BG161PO005/10/2.10/07/22 „Изграждане на регионални системи за управление на отпадъците в региони: Борово (Бяла, област Русе), Варна, Велико Търново, Габрово, Добрич, Костенец (Самоков), Левски (Никопол), Луковит, Панагюрище, Плевен, Разлог, Стара Загора и Ямбол“. Проектното предложение беше одобрено и на 17.10.2012г. се сключи договор за безвъзмездна финансова помощ за изпълнението на проект „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Ямбол – Първа фаза“.

Съгласно одобреното проектно предложение „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Ямбол – Първа фаза“, на финансиране подлежат изграждане на клетка 1 на регионалното депо, подготовка за реализацията на следващия етап за изграждане на сепарираща и компостираща инсталации, както и проектиране и изпълнение на техническата рекултивация на съществуващи депа на общини Ямбол, Сливен, Нова Загора и Стралджа. Проектът предвижда регионалната система да бъде изградена на две фази, като обхвата ѝ ще бъде както следва:

Първа фаза: Изграждане на клетка 1 за депониране на отпадъци и сключване на споразумение с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки за предварително третиране на отпадъка на общините от „регион Ямбол“- общини Ямбол, Сливен, Нова Загора, Тунджа и Стралджа.

От 2014г. да се въведе разделно събиране на хартия, пластмаси, стъкло и метали, което ще се финансира от общинските бюджети.

Втора фаза: Изграждане на инсталация за механично и биологично третиране с производство на RDF; център за рециклиране за временно съхранение на опасни отпадъци от домакинствата; изграждане на инсталация за компостиране на зелени отпадъци и въвеждане на домашно компостиране; изграждане на инсталация за рециклиране на строителни отпадъци и клетка за обезвреждането им; изграждане на клетки 2, 3 и 4 за депониране на отпадъците; разширяване обхвата на разделното събиране на хартия, пластмаси, стъкло и метали.

Битовите отпадъци следва се събират организирано от всички населени места и да се депонират на регионалното депо. За общините това е свързано с допълнителни разходи, най-малко поради увеличените транспортни разходи до по-отдалеченото регионално съоръжение.

За съвместно решаване на проблемите по управление на отпадъците беше създадено Сдружение «Регионален център за управление на отпадъците – Ямбол», в което участват общините Ямбол, Сливен, Нова Загора, Тунджа и Стралджа.

4.3. НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИ ЗАМЪРСЯВАНИЯ

Въпреки, че системата за организирано сметосъбиране и сметоизвозване е обхванала всички населени места в общината, все още в покрайнините на почти всички населени места се формират нерегламентирани замърсявания, които периодично се почистват. Тези замърсявания са с битови, градински, селскостопански и строителни отпадъци. Обикновено отпадъците се изхвърлят от граждани или фирми, живеещи в близост до терени, които вече са замърсени. Поради високата цена на транспортните услуги у нас, видовете отпадъци като тези от строително-ремонтна дейност, от растениевъдна дейност и други, които гражданите са задължени нормативно сами да извозват на депото, след заплащане на съответната такса, обикновено се изхвърлят някъде в околоселищните райони.

Нерегламентираните замърсявания нарушават ландшафта, замърсяват почвите, повърхностните и подземните води и представляват източник на зарази и неприятни миризми.

Поради стагнацията в селскостопанския сектор, замърсяването на почвите с пестициди през последните години значително намаля. Остава проблемът със залежалите количества негодни вече растителнозащитни препарати. До края на 2006г. за съхранението им се използваше склад на бивше селскостопанско летище в с. Воденичане, собственост на Комплексна опитна станция /КОС/ – Ямбол. В този склад се съхраняваха пестициди и от четирите групи, включително силно действащи отровни вещества /СДОВ/. Петте общини от Ямболска област кандидатстваха с два съвместни проекта за поэтапното им обезвреждане пред Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/. Първоначално / през 2004г. / бяха обезвредени 60 м³, като бяха безопасно съхранени в 13 бр. „В x В“ кубове. Останалото количество беше обезвредено в 21 бр. „В x В“ кубове през 2006г. Складът за безопасното им съхранение се намира на площадка в с. Меден Кладенец, Община «Тунджа».

4.4. ВНАСЯНЕ И ИЗНАСЯНЕ НА ОТПАДЪЦИ

На територията на община Стралджа не се осъществява внос или износ на отпадъци.

4.5. ОРГАНИЗАЦИЯ И ФИНАНСИРАНЕ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ОТПАДЪЦИТЕ

4.5.1. ОРГАНИЗАЦИОННО УСТРОЙСТВО

В структурата на общинска администрация няма обособен отдел по опазване на околната среда (ООС). Опазването на околната среда е направление към отдел „Териториално селищно устройство и екология“. По проблеми на ООС, в това число и свързаните с управлението на отпадъците, работят трима специалисти: главен експерт „Екология“, ст. специалист, отдел ТСУЕ и гл. специалист, отдел ТСУЕ. Докладването се насочва към ресорния Заместник кмет.

Общинската комисия по смисъла на ЗМСМА, отговорна за решаване на проблемите с отпадъците е Комисията по устройство на територията и евроинтеграция.

Контролно звено в рамките на общината се състои от трима специалисти, които контролират работата на фирмата, която изпълнява дейностите по сметосъбиране и сметоизвозване и контрол по изпълнение на Общинската наредба за управление на отпадъците. По населени места контролни правомощия имат и кметовете и кметските заместници.

Местната нормативна уредба, имаща отношение към управлението на отпадъците включва следните програми и документи:

- Общинска програма по опазване на околната среда
- Наредба № 1 за обществения ред на територията на Община Стралджа – последна актуализация – 2011 г.,
- Наредба № 5 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги – последна актуализация – 2013 г.
- Наредба № 8 за управление на отпадъците на територията на Община Стралджа– 2014 г

Общинското ръководство отчита обществените нагласи към начина на извършване на дейностите по събиране на битовите отпадъци и чистотата на населените места като положителни, но все още съществува незаинтересованост от страна на населението за участие в системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки. На лице е и известно недоволство относно размера на таксата за битови отпадъци, но когато се вижда ефекта от организираното сметосъбиране и смеизвозване, таксата се приема за нормална.

Най-важните фактори за подобряване на контрола по управление на отпадъците в Община Стралджа са:

- Увеличаване броя на служителите за контрол поне с 2 броя.
- Осигуряване на автомобил за контролната дейност.
- Провеждане на обучение по изискванията на Закона за управление на отпадъците за контролната дейност на общините.
- Провеждане на обучение по изискванията за съставяне на констативни протоколи и наказателни постановления.

4.5.2. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

На основание чл. 66, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси, таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския

съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка дейност, включваща необходимите разходи за:

1. осигуряване на съдове за съхраняване на битовите отпадъци - контейнери, кофи и други;
2. събиране, включително разделно, на битовите отпадъци и транспортирането им до депата или други инсталации и съоръжения за третирането им;
3. проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за битови отпадъци или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на битови отпадъци, включително отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците;
4. почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване.

Таблица 9. Приходи от такса битови отпадъци по групи потребители в община Стралджа (2009-2013 г.)

	2009	2010	2011	2012	2013
Общо приходи от такса битови отпадъци (лв.):	385448	437607	478336	539138	561765
В т.ч. от:					
Домакинствата	198815	209335	252099	277915	277693
Юридически лица	186633	228272	226237	261223	284072

Източник: Община Стралджа

Таблица 10. Разходи за управлението на отпадъците в община Стралджа (2009-2013г.)

	2009	2010	2011	2012	2013
Общо разходи за управление на отпадъците (лв.)	317214	445633	534716	517715	583779,00
В т.ч. за:					
Закупуване на съдове за битови отпадъци	59371	114840	62340	17460	44286,00
Сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци	171544	207807	249694	250110	242598,00
Проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депа за битови отпадъци			60933	83080	162091
Санитаране, закриване и рекултивация на стари	23989	37032	57199	25632	14462

	2009	2010	2011	2012	2013
замърсявания					
Зимно и лятно почистване на уличните платна, площадите, алеите, парковете и другите територии от населените места, предназначени за обществено ползване	62310	85954	104550	141433	120342

Източник: *Община Стралджа*

От 2011 г. в разходите за проучване, проектиране, изграждане, поддържане, експлоатация, закриване и мониторинг на депата за БО или други инсталации или съоръжения за обезвреждане, рециклиране и оползотворяване на БО се включват и отчисленията по чл. 60 и 64 от Закона за управление на отпадъците.

Средният процент събираемост за 2009 е 60,6 %, за 2010 - 61,1 %, за 2011 – 59,24 %, за 2012 - 56,36 % и за 2013 – 53,42%. Намалващата тенденция е неблагоприятна за бъдещото управление на отпадъците в съответствие с изискванията на Европейското и национално законодателство. Основната причина е ниските доходи на населението.

Както се вижда от таблиците по-горе събраните приходи покриват необходимите разходи за дейността по управление на отпадъците до 2013 г. През 2013 г. се наблюдава значително увеличаване на разходите и при намаляване на събираемостта средствата вече са недостатъчни за обезпечаване на дейността.

За обезпечаване на план-сметката общинска администрация разработва проект за размера на таксата за битови отпадъци. Таксата за битови отпадъци в общината се определя въз основа на данъчната оценка върху недвижимите имоти съгласно чл. 63, чл. 66 и чл. 67, ал. 2 и 4 от ЗМДТ и Решение на ОбС.

Ред за заплащане на таксата е определен с Наредба № 5 за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги. Таксата включва пълните разходи за посочените в закона дейности, в рамките на услугите, които общината предоставя за всяко населено място поотделно.

Относителен дял на таксата в собствените приходи в общинския бюджет за 2008 г. е около 25,03 %, за 2009-36,48 %, за 2010 – 35,84 %, за 2011- 34 %, за 2012 – 26 % и за 2013 – 27,4 %

Таблица 11. Такса „битови отпадъци“ в община Стралджа за периода 2009 – 2013 г., в промили

Населено място	2009	2010	2011	2012	2013
гр. Стралджа					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	5,5	5,5	5,5	6,5	6,5
<i>незастроени имоти</i>	5,5	5,5	5,5	6,5	6,5
<i>нежилищни имоти</i>	18	18	15	16	16
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	5,5	5,5	5,5	6,5	6,5

<i>нежилищни имоти</i>	18	18	15	16	16
с. Зимница					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	5	5	5	6	6
<i>незастроени имоти</i>	5	5	5	6	6
<i>нежилищни имоти</i>	10,5	10,5	11,5	12,5	12,5
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	5	5	5	6	6
<i>нежилищни имоти</i>	10,5	10,5	11,5	12,5	12,5
с. Лозенец					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	5,5	5,5	5,5	6,5	6,5
<i>незастроени имоти</i>	5,5	5,5	5,5	6,5	6,5
<i>нежилищни имоти</i>	18	18	15	16	16
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	5,5	5,5	5,5	6,5	6,5
<i>нежилищни имоти</i>	18	18	15	16	16
с. Александрово					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Атолово					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Богорово					

Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Воденичане					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Войника					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Джинот					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Иречеково					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4

<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Каменец					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Леярово					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Люлин					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Маленово					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10

Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Недялско					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Палаузово					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Поляна					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Правдино					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4

<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Първенец					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Саранско					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Тамарино					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
с. Чарда					
Физически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>незастроени имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10
Юридически лица					
<i>жилищни имоти</i>	3	3	3	4	4
<i>нежилищни имоти</i>	8	8	9	10	10

Източник: Община Стралджа

Таблицата сочи, че тенденцията е на постепенно увеличаване на таксата битови отпадъци, но намаляващата събираемост означава, че по-нататъшно увеличение най-вероятно няма да доведе до събиране на значително повече средства в общинския бюджет.

За обработка на сметицето и чистотата на териториите за обществено ползване за извозени със собствен или нает транспорт на нормативно допустими производствени отпадъци се събира такса в размер на 45 лв/ м³.

За депониране на строителни отпадъци на депо се заплаща такса в размер на 50 лв./м³. Количеството на приходите от строителните и производствените отпадъци, за чието третиране се ползват съоръженията за битовите отпадъци са ограничени по стойност и не надхвърлят сумата от 1000 лв. годишно. Те не оказват влияние при определянето на капацитета и покриването на пълните разходи.

5. SWOT АНАЛИЗ

5.1. СИЛНИ СТРАНИ

- Тенденция на намаляване на количеството битови отпадъци в периода 2011 – 2013 г.
- Наличие на система за разделно събиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки от домакинствата, търговските и обществените обекти и промишлеността
- Наличие на площадки и оператори за предаване на специфични отпадъчни потоци - пластмаси, стъкло, хартия и картон, ИУМПС, ИУЕЕО, негодни за употреба батерии и акумулатори, отпадъци от черни и цветни метали
- Добро организационно устройство и местна нормативна уредба
- Наличие на проект за изграждане на регионално депо за битови отпадъци
- Система за организирано сметосъбиране във всички населени места в Община Стралджа

5.2. СЛАБИ СТРАНИ

- Изчерпан капацитет на депото за битови отпадъци
- Голям брой нерегламентирани замърсявания на земната повърхност в общината
- Голям дял на биоразградими отпадъци, които се депонират
- Липса на организирано сметосъбиране и сметоизвозване на някои специфични отпадъчни потоци
- Липса на данни за специфични отпадъчни потоци
- Не се извършва оползотворяване на строителни отпадъци
- Липсата на Регионално депо, отговарящо на изискванията на Наредба №6, както и на други съоръжения за третиране на отпадъци
- Тенденция на намаляване на събираемостта на такса битови отпадъци
- Тенденция на нарастване на разходите за управление на битовите отпадъци
- Недостатъчна ангажираност на жителите за разделно събиране на отпадъци и спазване на изискванията за изхвърляне на отпадъци

5.3. ВЪЗМОЖНОСТИ

- Добра законодателна рамка
- Финансови източници, вкл. от ЕС за дейности по управление на отпадъците.
- Иновациите са Европейски и национален приоритет, което може да се използва за намаляване генерирането на отпадъци и по-ефективното им оползотворяване.

5.4. ЗАПЛАХИ

- Недостатъчна държавна подкрепа за изпълнение на законовите задължения към местната власт в сферата на отпадъците
- Продължаваща икономическа криза
- Ниски доходи на населението
- Ненавременен изграждане на регионалното депо

6. ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

6.1. ПРОГНОЗА ОТНОСНО ГЕНЕРИРАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ, ОБЩА И ПО ПОТОЦИ ОТ ОТПАДЪЦИ

Прогнозата за броя на населението и домакинствата в община Стралджа до 2020 г. е за постепенно и слабо намаляване на населението.

Таблица 12. Прогнозно население и брой домакинства в община Стралджа

Година	мерна единица	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Население на Общината	брой	13176	13005	12837	12671	12501	12334	12169	12006
Брой домакинства	брой	4560	4500	4442	4385	4326	4268	4211	4155

Източник: "Пред - инвестиционно проучване и други документи за проект „Регионален център за управление на отпадъци“, 2010

Прогнозата за количеството генерирани отпадъци от домакинствата в община Стралджа до 2020 г. е за слабо намаляване, а от търговските, промишлени и административни обекти е за слабо увеличаване. Общото количество отпадъци се очаква слабо да намалява. Трябва да се има предвид, че при съществен успех на мерките за намаляване генерирането на отпадъци тези количества могат да намалееят и повече.

Таблица 13. Прогнозно количество генерирани отпадъци в община Стралджа

Година	мерна единица	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Отпадъци от домакинствата	от тона/г	3537	3510	3486	3454	3418	3381	3346	3305
Отпадъци от търговски, административни и промишлени обекти	от тона/г	233	236	239	242	245	248	251	254
Общо	тона/г	3770	3746	3725	3696	3663	3629	3597	3559

Източник: "Пред - инвестиционно проучване и други документи за проект „Регионален център за управление на отпадъци“, 2010

Таблица 14. Прогнозни инвестиции, експлоатационни разходи за събиране и необходими приходи за община Стралджа

Година	мерна единица	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ИНВЕСТИЦИИ									
Събиране от точки в градската част	хил.лв.	-	-	-	81	-	-	39	-
Събиране от точки в селски райони	хил.лв.	-	-	-	111	-	-	98	-
Събиране от индивидуални контейнери в градската част 0.11	хил.лв.	-	-	-	51	-	0	78	-
Събиране от индивидуални контейнери в градската част 0.24	хил.лв.	-	-	-	17	-	-	39	-
Събиране от индивидуални контейнери в селски райони 0.11	хил.лв.	-	-	-	56	-	-	39	-
Събиране от индивидуални контейнери в селски райони 0.24	хил.лв.	-	-	-	30	-	-	20	-
Събиране на зелени отпадъци	хил.лв.	-	-	-	-	-	-	-	-
Компостери за домашно компостиране	хил.лв.	-	-	-	-	-	-	223	-
Дейности извън графика за обслужване	хил.лв.	-	-	-	-	-	-	-	-
Почистване	хил.лв.								
Общо	хил.лв.	-	-	-	316	-	0	293	-
АМОРТИЗАЦИЯ									
Събиране от точки в градската част	хил.лв.	21	21	21	17	17	17	15	15
Събиране от точки в селски райони	хил.лв.	33	33	33	28	28	28	26	26
Събиране от индивидуални контейнери в градската част 0.11	хил.лв.	15	15	15	15	15	15	15	15
Събиране от индивидуални контейнери в градската част 0.24	хил.лв.	6	6	6	6	6	6	6	6

Събиране от индивидуални контейнери в селски райони 0.11	хил.лв.	12	12	12	12	12	12	12	12
Събиране от индивидуални контейнери в селски райони 0.24	хил.лв.	6	6	6	6	6	6	6	6
Събиране на зелени отпадъци	хил.лв.	-	-	-	-	-	-	-	-
Компостери за домашно компостиране	хил.лв.	33	33	33	33	33	33	32	32
Дейности извън графика за обслужване	хил.лв.	-	-	-	-	-	-	-	-
Почистване	хил.лв.	25	25	25	24	24	24	23	23
Общо	хил.лв.								
ЕКСПЛОАТАЦИОННИ РАЗХОДИ									
Събиране от точки в градската част	хил.лв./г	66	66	66	65	65	65	63	63
Събиране от точки в селски райони	хил.лв./г	55	55	55	52	52	52	50	50
Събиране от индивидуални контейнери в градската част 0.11	хил.лв./г	26	26	26	26	26	26	26	26
Събиране от индивидуални контейнери в градската част 0.24	хил.лв./г	6	6	6	6	6	6	6	6
Събиране от индивидуални контейнери в селски райони 0.11	хил.лв./г	21	21	21	21	21	21	21	21
Събиране от индивидуални контейнери в селски райони 0.24	хил.лв./г	5	5	5	5	5	5	5	5
Събиране на зелени отпадъци	хил.лв./г	-	-	-	-	-	-	-	-
Дейности извън графика за обслужване	хил.лв./г	18	18	17	17	17	17	17	17
Почистване	хил.лв./г	40	40	39	39	39	39	38	38
Общо	хил.лв./г	238	237	237	232	231	231	226	225
НЕОБХОДИМИ ПРИХОДИ									

Общи размер на необходимите приходи	хил.лв./г	390	389	389	373	373	373	361	361
	лв./тон	103,4	103,9	104,5	101	101,8	102,7	100,3	101,3
Необходими приходи от населението	хил.лв.	366	365	364	349	348	347	336	335
	% от общото	94	94	94	93	93	93	93	93
Необходими приходи от предприятията	хил.лв.	24	25	25	24	25	25	25	26
	% от общото	6	6	6	7	7	7	7	7

Източник: "Пред - инвестиционно проучване и други документи за проект „Регионален център за управление на отпадъци“, 2010

Следвайки прогнозата за намаляване на количеството генерирани отпадъци необходимите приходи в община Стралджа за събиране и транспортиране на отпадъци също намаляват, но незначително. Следва да се отбележи, че тези разчети не включват отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО, зимно почистване и почистване на нерегламентирани замърсявания. Също така в гореизложената прогноза не са включени инвестиционните разходи за изграждане на площадка за компостиране, както и разходи за информационно-разяснителни кампании. При добавяне на тези прогнозни разходи общата сума на необходимите средства за управление на отпадъците в община Стралджа значително нараства. Ето защо стратегията на Програмата за управление на отпадъците в община Стралджа е насочена към намаляване генерирането на отпадъци, намаляване на количеството депонирани отпадъци и активна работа с обществеността в тази посока както и прекратяване създаването на нерегламентирани замърсявания.

6.2. СТРАТЕГИЧЕСКИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

6.2.1. ОБЩА ЦЕЛ

Ограничаване на вредното въздействие на отпадъци върху околната среда и човешкото здраве в община Стралджа.

6.2.2. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Намаляване генерирането на отпадъци в община Стралджа
- Намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа
- Намаляване и постепенно премахване на нерегламентираните замърсявания на земната повърхност в общината
- Осигуряване на качествена услуга по управление на отпадъците в община Стралджа

6.3. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие съдържа мерките, които ще се предприемат от администрацията на община Стралджа за постигане на поставените цели в сферата на управление на отпадъците. Следва да се отбележи, че финансовите ресурси, с които разполага общината са силно ограничени, подкрепата от националните институции е недостатъчна и в случай на недостиг на средства може да се ревизира изпълнението на някои от представените по-долу мерки.

6.3.1. НАМАЛЯВАНЕ ГЕНЕРИРАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА СТРАЛДЖА

Основните усилия на Общинската администрация на община Стралджа ще бъдат насочени към информиране на обществеността за поведение, което допринася за намаляване на количеството генерирани битови отпадъци. Това е обосновано от факта, че на територията на общината има малко производствени предприятия, с които да се работи в посока промяна на дизайна на продуктите или технологичните процеси с цел намаляване генерирането на отпадъци. Независимо от това количеството генерирани отпадъци от промишлеността може да бъде намалено чрез въвеждане на иновации, включително и от сектора на услугите. Ето защо информационно-разяснителната дейност ще се насочи и към предприятията на територията на общината. Конкретните мерки за постигане на тази цел са както следва:

6.3.1.1. Провеждане на информационна кампания сред обществеността за възможностите за намаляване генерирането на битови отпадъци

Посланията на кампанията следва да бъдат насочени към разясняване ролята на купувачите в намаляване образуването на отпадъци и предизвикване на промяна в поведението им по време на покупката на продукти. Цели се вземането на решението за покупка да се влияе не само от качествата и цената на продукта, но и от възможните вредни въздействия върху околната среда като се вземат под внимание следните фактори:

- трайност на продукта, възможност за повторно използване и поправка;
- материалите, от които е направен – възобновими или невъзобновими;
- съдържа ли излишни опаковки
- материалите рециклируеми ли са
- ще бъдат разработени информационни материали и ще се потърси съдействие на търговската мрежа за тяхното разпространяване.

Специфичен инструмент за насърчаване предотвратяване образуването на отпадъци са еко-маркировките на продуктите. Еко-маркирането е доброволен ангажимент от страна на производителите на продукти по отношение опазването на околната среда при разработването, производството, предлагането и ползването на продукти. Поставянето на знак за еко-маркировка върху даден продукт означава, че производителят на продукта доброволно е проектирал и произвел продукта така, че да се спазят нормативните изисквания за присъждане на еко-маркировка. Такива стоки и услуги са все повече предпочитани в страните от Европейския съюз, спрямо аналогични продукти и услуги по отношение опазването на околната среда. У нас практическото прилагане на тази доброволна схема за управление на околната среда стана с въвеждането на Националната схема за еко-маркировка и влизането в сила на Наредба № 3 за Националната схема за еко-маркировка, ДВ, бр. 49, 2003 г. и Наредбата за Националната схема за управление по околна среда и одитиране, ДВ.бр. 26,2003 г.

Дейностите за популяризиране на схемите за „еко-маркировка“ и повишаване екологичното съзнание на купувачите могат да бъдат насочени приоритетно към подрастващите –

учениците и децата, тъй като те са по-възприемчиви и у тях лесно и трайно може да се възпита загриженост към околната среда. За целта разяснителната кампания трябва да се представи на разбираем за тях език под формата на изнасяне на любопитни факти, викторини, тематични игри, сценични представления, конкурси и др. Планира се включването на подобни мероприятия по време на честванията на официални празници на града и ежегодните кампании по пролетно и есенно почистване.

6.3.1.2. Поддържане на системата за заплащане на найлонови торбички в търговската мрежа в общината

Един от сериозните проблеми на замърсяване на околната среда с битови отпадъци в България е изхвърлянето на големи количества найлонови торбички, които не се разлагат по биологичен начин на депата и в същото време са много леки и се разпиляват от вятъра неконтролируемо. В тази връзка се предприемат административни действия за ограничаване използването на найлонови торбички, което води до намаляване на генерираните отпадъци и използване на по-екологосъобразни алтернативи (торби за многократна употреба, торби от рециклируеми материали, торби под наем и т.н.). В Община Стралджа е въведено задължително заплащане на найлоновите торбички от търговската мрежа.

6.3.1.3. Въвеждане на изискване за минимизиране количеството генерирани отпадъци при закупуването на стоки от Община Стралджа.

Общинската администрация е един от основните ползватели на материали и стоки в общината. Ето защо в много места именно общинската администрация предприема конкретни действия за намаляване генерирането на отпадъци, което води до значим ефект и също така е добър пример за останалите заинтересовани страни. В процедурите за обществени поръчки ще се залагат изисквания при спазване на съответното законодателство за материали и стоки, които генерират по-малко отпадъци, предимно от опаковки, но също така включващи следните критерии:

- трайност на продукта, възможност за повторно използване и поправка;
- материалите, от които е направен – възобновими или невъзобновими;
- съдържа ли излишни опаковки
- материалите рециклируеми ли са

6.3.2. НАМАЛЯВАНЕ ДЕПОНИРАНЕТО НА ОТПАДЪЦИ ОТ ОБЩИНА СТРАЛДЖА

Изпълнението на мерките за намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа ще осигурят спазване на изискванията на националното законодателство и ще допринесат за намаляване на разходите за дейностите по управление на отпадъците. Това е много важно за минимизиране на увеличаването на такса битови отпадъци в община Стралджа. Мерките, които ще доведат до постигане на тази цел са както следва:

6.3.1.4. Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци в община Стралджа

Общината има задължение да събира разделно биоразградимите отпадъци. Община Стралджа ще се стреми към постигане на целите заложи в Наредбата за разделно събиране на биототпадъците, а именно осигуряване съвместното постигане на следните регионални цели за разделното събиране и оползотворяване на битовите биоотпадъци:

- до 31 декември 2016 г. - не по-малко от 25 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.
- до 31 декември 2020 г. - не по-малко от 50 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.

- до 31 декември 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от количеството на битовите биоотпадъци, образувани през 2014 г.

За тази цел ще се закупят и поставят в гр. Стралджа и с. Зимница на определени места подходящи контейнери (кафяви, тип „Бобър“ или др.). Събраните отпадъци с предимство ще се предават за компостиране. Общината ще изгради площадка за компостиране на биоразградими отпадъци, предимно от паркове и градини. За изграждането на площадката ще бъде използван опитът на демонстрационния проект, реализиран в Община Добрич. При необходимост ще се изгради и площадка за временно съхранение на събраните биоразградими отпадъци преди транспортиране до площадката за компостиране. За реализацията на тази система първата дейност е провеждане на прединвестиционно проучване относно броят необходими контейнери, местата за разполагане, размерът на площадката, необходимото оборудване, транспортните маршрути, графици и разходи и т.н. Проучването е препоръчително да се проведе след предоставянето на данни от предстоящото проучване на морфологичния състав на отпадъците в общината. Проучването на морфологичния състав се провежда най-малко веднъж на 5 години. Последното проучване за община Стралджа е през 2010, но предвид заложените цели на база данни от 2014 г. се препоръчва анализът да се проведе през 2014 – 2015 г. В случай, че се реализират инвестиционните намерения за изграждане на завод за преработка на органични отпадъци в енергия, Общинската администрация ще проведе разговори за договаряне приемането на биоразградимите отпадъци от оператора на инсталацията.

Също така ще се приложи домашно компостиране, особено за районите с еднофамилни къщи и малки кооперации. Общинската администрация би могла да закупува и предоставя компостери на домакинствата, които проявяват интерес, по предварително разработена схема. Също така би могла да се проучи технология за компостиране на отпадъци от домакинствата в дворните места и да се разпространи информацията сред тях. По този начин ще се отклонят значителни количества биоразградими отпадъци от депониране и в същото време с получения компост могат да се наторяват зелени площи, прилежащи към имотите и зеленчукови и овощни градини. Разработването на схемата за домашно компостиране може да използва добрия опит, прилаган в Софийска община.

Тази мярка включва и организиране на информационна кампания за обществеността относно необходимостта и ползността от разделно събиране на биоразградимите отпадъци и специфичната система, въведена в община Стралджа. Кампанията ще стартира след провеждането на прединвестиционното проучване и разработването на схемата за домашно компостиране.

6.3.1.5. Въвеждане на система за разделното събиране на специфични отпадъчни потоци и опасни битови отпадъци.

Общината има задължение да организира разделното събиране на следните потоци отпадъци от домакинства, които са извън наредбите по чл. 13, ал. 1 и са определени като опасни по Наредба №3 за класификация на отпадъците:

- Негодни за употреба лекарства
- Негодни за употреба пестициди
- Негодни за употреба бои, лакове, мастила и т.н.
- Опаковки, образувани след употреба на консумативи, съдържащи опасни вещества и абсорбенти, съдържащи опасни вещества
- Негодна за употреба козметика.
- Живачни термометри

- Отпадъци от детергенти, разтворители, киселини, основи

Община Стралджа ще сключи договор с фирма с разрешително за събиране на опасни отпадъци.

В съответствие с изискванията на специализираните наредби Кметовете на общини са задължени да организират събирането и на следните видове отпадъци:

- излезли от употреба моторни превозни средства.
- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.
- негодни за употреба батерии и акумулатори.
- отработени масла и отпадъчни нефтопродукти
- излезли от употреба гуми

Община Стралджа ще сключи договор с организация по оползотворяване за следните видове отпадъци:

- излезли от употреба моторни превозни средства.
- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.
- негодни за употреба батерии и акумулатори.

Системата за събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти изисква да се определят местата за събирането им и тези обекти да имат договори с фирма по оползотворяването им. Общината ще популяризира определените места за събирането на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти сред обществеността. Към настоящия момент в регистъра на общината няма фирми с разрешителни за тази дейност.

Системата за събиране на излезли от употреба гуми отново изисква сключване на договори с фирми по оползотворяване и определяне на местата за предаване както и популяризиране сред обществеността. Към настоящия момент в регистъра на общината няма фирми с разрешителни за тази дейност.

В случай, че се появят трудности за сключване на договор с фирми по оползотворяване на определени потоци отпадъци, Община Стралджа ще проучи възможността за създаване на мобилен пункт за тях към общината. Създаването на такъв пункт би могло да включва следните дейности:

- Подаване на заявление за издаване на рег. документ за събиране и транспортиране на отпадъци съгласно чл. 78 от ЗУО.
- Закупуване/наемане на МПС. Оборудва се с корозионно и химически устойчиви съдове.
- Обучение на отговорното лице.
- Изготвяне на график (МПС е добре да престоява поне 4 часа на едно място)
- Популяризиране на дейността сред жителите.
- Транспортиране на събраните отпадъци до съответната площадка, за която има разрешително.
- Водене на изискуемата отчетност- книги, годишни отчети.

6.3.1.6. Подобряване ефективността на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки

Разделното събиране на отпадъци от опаковки е задължение на фирмата, с която община Стралджа има сключен договор за тази дейност - Национална организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екобулпак„ АД. Общината ще определя местата за разполагане на необходимите елементи на системата за разделно събиране и сортиране и ще подпомага дейността според своите компетенции и възможности. Общинската администрация ще изисква от „Екобулпак“ АД разширяване на информационно-разяснителните дейности сред обществеността относно важността от разделното събиране на отпадъци от опаковки и системата, въведена в общината. Тенденцията на увеличаване количество събрани отпадъци от опаковки сочи, че населението е положително настроено и готово да съдейства за подобряване ефективността на системата.

Общинската администрация ще проучи наличен български и международен опит във връзка с функциониращи системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Примери за различни системи са:

- Специализирани машини за автоматизирано разпознаване на видовете опаковки, сортиране, компресиране. Такава демонстрационна система работи в Община Димитровград
- Разделяне на отпадъците в различни по цвят чували и организирано събиране по график
- Развитие на депозитни системи за определени видове опаковки, напр. стъклени, пластмасови и т.н.

Въз основа на събраната информация и направен анализ Общинската администрация ще обсъди възможности за евентуални промени в сегашната практика.

6.3.1.7. Въвеждане на система за събиране на данни за специфичните отпадъчни потоци

В съответствие с изискванията на Наредба № 2 от 22 януари 2013 г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри ежегодно общинските администрации трябва да представят в ИАОС информация по образци за биоразградимите отпадъци, разделно събраните отпадъци от картони хартия, пластмаса и т.н. Изискванията за информация са много високи и е важно да се осигури нейната пълнота и достоверност. Също така осигуряването на достатъчни и надеждни данни за образуването, състава, събирането, оползотворяването и обезвреждането на различните видове отпадъци е от съществено значение за правилната оценка на съществуващото състояние и за осъществяване на ефективно планиране и контрол на дейностите по управление на отпадъците. Община Стралджа ще създаде система за събиране на необходимите данни, вкл. за:

- излезли от употреба моторни превозни средства.
- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване.
- негодни за употреба батерии и акумулатори
- отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.
- излезли от употреба гуми

Ще се разработи централизирана информационна система за отпадъците, ще се определи лице от общинската администрация, отговорно за събиране и обработка на информацията и ще се обезпечи дейността с техническо оборудване (компютърна техника, мрежова

свързаност и офис оборудване и консумативи) и подходящи софтуерни продукти. Всички лица, които следва да предоставят информация на общинската администрация за покриване на изискванията на Наредба 2 ще бъдат информирани относно типа подавана информация и графика на предоставяне в администрацията.

6.3.3. НАМАЛЯВАНЕ И ПОСТЕПЕННО ПРЕМАХВАНЕ НА НЕРЕГЛАМЕНТИРАНИТЕ ЗАМЪРСЯВАНИЯ НА ЗЕМНАТА ПОВЪРХНОСТ В ОБЩИНАТА

Основната причина за тези замърсявания е неспазването на законовите изисквания от страна на отделни жители. В тази връзка усилията на общинската администрация на община Стралджа ще са насочени в следните мерки:

6.3.3.1. Почистване на нерегламентираните замърсявания

Община Стралджа ежегодно сключва договори с фирми за почистване на нерегламентирани замърсявания в рамките на възможностите на местния бюджет за управление на отпадъците. Тази практика ще продължи да се прилага до окончателното почистване на всички замърсени терени в съчетание с мерките по-долу. Общината ще изготвя ежегоден график за почистване на нерегламентираните замърсявания, като ще се стреми да почиства приоритетно места, които са видими за посетителите на общината.

6.3.3.2. Засилване на контрола по нерегламентирано изхвърляне на отпадъци

Нерегламентираните замърсявания се създават от изхвърляне на отпадъци в разрез с разпоредбите на законодателството и местната наредба за управление на отпадъците. Наредбата за управление на отпадъците в Община Стралджа определя задълженията на лицата, притежаващи отпадъци в Чл.4 и 6 и въвежда съответни глоби в чл. 55 за неспазването на изискванията на наредбата. Специалистите, отговарящи за управлението на отпадъците в общинската администрация не са достатъчни, за да провеждат ефективен контрол на тези неправомерни действия, въпреки че скоро са назначени двама специалисти „Чистота“ „“, които са оправомощени за издаване на предписания по наредбата. В тази връзка администрацията на община Стралджа ще проведе разговори с кметовете и кметските наместници във всяко населено място с цел постигане на договореност за засилване на контрола върху нерегламентираното изхвърляне на отпадъци от страна на жителите и налагане на съответни административни мерки.

6.3.3.3 Информационно – разяснителна кампания сред обществеността

Най-ефективният начин да се предотвратят нерегламентирани замърсявания е да се убедят гражданите, че това е дейност, която води до опасно замърсяване на околната среда и до лош вид на местността, което намалява качеството на живот в съответното населено място и отблъсква евентуални инвеститори и туристи. Ето защо с помощта на кметовете и кметските наместници във всички населени места общинската администрация на община Стралджа ще провежда постоянна разяснителна дейност.

6.3.4. ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВЕНА УСЛУГА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ В ОБЩИНА СТРАЛДЖА

В съответствие с наредбата за управление на отпадъците Кметът на общината планира, организира и контролира управлението на битовите, строителните и масово разпространените отпадъци, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на ЗУО и свързаните с него подзаконови нормативни актове. Това гарантира чистотата на населените места, опазване здравето на населението и съхранена околна среда. Качественото управление на отпадъците има съществено значение за добрия изглед на населените места и природната среда около тях, което е важно за задържане на хората в

общината и привличане на инвестиции и туристи. Свободната от отпадъци градска и природна среда е значим елемент от качеството на живота на хората в общината. Конкретните мерки за постигане на целта са както следва:

6.3.4.1 Поддържане на ефективна система за организирано събиране и транспортиране на отпадъци

Основната цел на системата за сметосъбиране и сметоизвозване е да осигури чистотата на населените места и екологосъобразното транспортиране на отпадъците. Това изисква наличието на достатъчно и правилно разположени съдове за събиране на отпадъците, които са изправни, график на сметосъбиране, който позволява навременното освобождаване на съдовете от отпадъци и качествено транспортно оборудване за обслужването им. Тези условия се осигуряват от фирмата, на която е възложена дейността. В тази връзка общинската администрация на община Стралджа ще разработи график за контрол на дейността на фирмата, за да осигури най-високото възможно качество на предоставяната услуга. При констатиране на нередности фирмата ще бъде незабавно уведомявана с изискване за отстраняване в определен срок. Към настоящия момент прилаганият график за сметосъбиране се счита за адекватен на условията в общината. В изчисленията на общинската администрация са заложили средства за регулярно обновяване на контейнерите за събиране на отпадъци.

6.3.4.2 Разработване на система за изчисляване размера на таксата за битови отпадъци на база количеството на формирания отпадък

ЗМДТ изисква от 2015 г. размера на таксата за битови отпадъци да се определя на база количеството на формирания отпадък. Законът казва, че когато не може да се установи количеството на битовите отпадъци, размерът на таксата се определя в левове на ползвател или пропорционално върху основа, определена от общинския съвет, която не може да бъде данъчната оценка на недвижимите имоти, тяхната балансова стойност или пазарната им цена. Към момента размерът на такса битови отпадъци в община Стралджа се определя пропорционално на данъчната оценка на имота, което не е обвързано с количеството на отпадъците, като по този начин за някои причинители на отпадъци (търговски обекти, предприятия, многочленни домакинства) размерът на таксата е недостатъчен, а за други нереално висок. В България все още не е въведен такъв метод поради редица организационни и финансови трудности. Предвид факта, че разходите за управление на отпадъците ще се увеличават в община Стралджа, а доходите на населението са ниски и съответно събираемостта на таксата намалява, общинската администрация ще предприеме необходимите мерки за въвеждане на нова система на таксуване, която отговаря на изискванията на законодателството, ще доведе до по-висока събираемост и въвежда по-ефективно принципа «замърсителят плаща». За тази цел ще се проведе проучване на добрите практики и ще се направи анализ на възможните системи за въвеждане в община Стралджа. Ще се направят съответните изчисления за необходимите инвестиции, както, ако е необходимо, в оборудване, така и в кампании за информиране на обществеността.

Определянето на размера на такса битови отпадъци въз основа на реално изхвърляното количество отпадъци е най-справедливият механизъм и също така е икономически инструмент, чрез който се насърчават предприятията и домакинствата да образуват по-малко количество отпадъци. Прилагането на подобни схеми за определяне заплащането на услугите по сметоизвозване и обезвреждане насърчава гражданите да купуват продукти, от които се образуват по-малко отпадъци (напр. за повторна употреба, с по малко опаковки и т.н.).

В държавите от Европейския съюз се прилагат различни схеми за заплащане на услугите по сметосъбиране и обезвреждане на отпадъци в зависимост от количеството на образуваните отпадъци. Резултатите от съвместното прилагане на разделно събиране и на схеми за

заплащане на услугите по сметосъбиране в зависимост от количеството на отпадъците показват, че се постига намаляване на количеството на отпадъците, постъпващи за депониране от 20 до 50 %. В община Стралджа вече функционира система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. При система на определяне размера на такса битови отпадъци въз основа на реално изхвърляното количество отпадъци може да се очаква значително намаляване на депонираните отпадъци. По-голям процент се постига в населените места където съществуват системи за разделно събиране на по-голям брой видове рециклируеми отпадъци.

Съществуват различни механизми за облагане на жителите с такса в зависимост от количеството на образуваните отпадъци – закупуване на чували, стикери за маркиране на индивидуалните контейнери (цената им покрива разходите за сметоизвозване и обезвреждане на количеството отпадъци в чувала или контейнера), заявка на различни по големина контейнери, измерване на теглото на отпадъците и др. Масово разпространен вариант е заплащането на базова такса от всички граждани за периодично извозване на един основен контейнер, с която се обезпечават режийните разходи на системата и заплащане за всеки допълнително извозен контейнер в случай, че основният контейнер е недостатъчен за определено домакинство, предприятие или търговски обект.

Община Стралджа ще се стреми към въвеждане на таксуване на база количество генерирани отпадъци, но ако това се окаже практически неприложимо, ще се търсят и други механизми.

6.3.4.3 Организиране депонирането на отпадъци

Гореизложените мерки са насочени към постигане на значително намаляване на количеството отпадъци, които ще подлежат на крайно обезвреждане чрез депониране. Не се предвижда друг вид обезвреждане на отпадъци в община Стралджа. Депонирането на отпадъците на община Стралджа ще се извършва на регионалното депо за район Ямбол, което ще се намира в землищата на селата Дражево и Хаджи Димитрово, община „Тунджа“. Към настоящия момент не може да се направи прогноза относно датата, когато ще стартира функционирането на регионалното депо. Дотогава отпадъците на община Стралджа ще се депонират на функциониращото в момента общинско депо, находящо се в местността „Дружба“ на около 7 км от града с оператор „БКС-Христо Нанев“ ЕООД. Общинската администрация ще разработи график за провеждане на регулярен контрол върху дейността по управление на депото за постигане на минимално вредно въздействие върху околната среда и замърсяване на прилежащите райони. Не се предвиждат инвестиции в депото, тъй като то подлежи на закриване в момента, в който отпадъците започнат да се извозват на регионалното депо.

Предвид гореизложените цели и мерки, насочени към намаляване количеството на депонирани отпадъци общинската администрация ежегодно ще анализира изчисленията по отношение на разходите за транспортиране и депониране на отпадъци с цел оптимизиране на разходите за управление на отпадъците.

6.3.4.4. Укрепване на административния капацитет на общинската администрация

С въвеждането на нови изисквания в националното законодателство непрекъснато се увеличава необходимостта от назначаване на допълнителен персонал и квалификацията му. За служителите, отговорни за управлението на отпадъците, ще бъдат осигурени посещения на семинари и курсове за обучение и квалификация. Ще се поддържа постоянна комуникация с Асоциация на екологите от общините в България, която ефективно подпомагат служителите отговорни по въпросите на опазването на околната среда и в частност управление на отпадъците.

6.4. ВРЕМЕВИ ГРАФИК И ОТГОВОРНИ ЛИЦА

6.4.1. ВРЕМЕВИ ГРАФИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИТЕ ОТ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Специфични цели/дейности	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1. Намаляване генерирането на отпадъци в община Стралджа							
Дейности:							
1.1 Провеждане на информационна кампания сред обществеността за възможностите за намаляване генерирането на битови отпадъци							
1.2 Поддържане на системата за заплащане на найлонови торбички в търговската мрежа в общината							
1.3 Въвеждане на изискване за минимизиране количеството генерирани отпадъци при закупуването на стоки от Община Стралджа							
2. Намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа							
Дейности:							
2.1 Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци в община Стралджа							
2.2 Въвеждане на система за разделното събиране на специфични отпадъчни потоци и опасни битови отпадъци							

2.3	Разширяване и подобряване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки							
2.4	Въвеждане на система за събиране на данни за специфичните отпадъчни потоци							
3. Намаляване и постепенно премахване на нерегламентираните замърсявания на земната повърхност в община Стралджа								
Дейности:								
3.1	Почистване на нерегламентираните замърсявания							
3.2	Засилване на контрола по нерегламентирано изхвърляне на отпадъци							
3.3	Информационно – разяснителна кампания сред обществеността							
4. Осигуряване на качествена услуга по управление на отпадъците в община Стралджа								
Дейности:								
4.1	Поддържане на ефективна система за организирано събиране и транспортиране на отпадъци							
4.2	Разработване на система за изчисляване размера на таксата за битови отпадъци на база количеството на формирания отпадък							
4.3	Организиране депонирането на отпадъци							
4.4	Укрепване на административния капацитет на общинската администрация							

6.4.2. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИТЕ ОТ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Специфични цели/дейности	Отговорни лица
1. Намаляване генерирането на отпадъци в община Стралджа	
Дейности:	
1.1 Провеждане на информационна кампания сред обществеността за възможностите за намаляване генерирането на битови отпадъци	главен експерт „Екология“
1.2 Поддържане на системата за заплащане на найлонови торбички в търговската мрежа в общината	ст. специалист, отдел ТСУЕ
1.3 Въвеждане на изискване за минимизиране количеството генерирани отпадъци при закупуването на стоки от Община Стралджа	гл. специалист, отдел ТСУЕ
2. Намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа	
Дейности:	
2.1 Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци в община Стралджа	главен експерт „Екология“
2.2 Въвеждане на система за разделното събиране на специфични отпадъчни потоци и опасни битови отпадъци	главен експерт „Екология“
2.3 Подобряване ефективността на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки	ст. специалист, отдел ТСУЕ

2.4 Въвеждане на система за събиране на данни за специфичните отпадъчни потоци	главен експерт „Екология“
3. Намаляване и постепенно премахване на нерегламентираните замърсявания на земната повърхност в община Стралджа	
Дейности:	
3.1 Почистване на нерегламентираните замърсявания	главен експерт „Екология“
3.2 Засилване на контрола по нерегламентирано изхвърляне на отпадъци	гл. специалист, отдел ТСУЕ
3.3 Информационно – разяснителна кампания сред обществеността	гл. специалист, отдел ТСУЕ
4. Осигуряване на качествена услуга по управление на отпадъците в община Стралджа	
Дейности:	
4.1 Поддържане на ефективна система за организирано събиране и транспортиране на отпадъци	главен експерт „Екология“
4.2 Разработване на система за изчисляване размера на таксата за битови отпадъци на база количеството на формирания отпадък	главен експерт „Екология“
4.3 Организиране депонирането на отпадъци	главен експерт „Екология“
4.4 Укрепване на административния капацитет на общинската администрация	Кмет

6.5. ПРОГРАМА ЗА КАПИТАЛОВИ ИНВЕСТИЦИИ

Програмата за капиталови инвестиции включва всички инвестиции, които следва да бъдат направени за изпълнението на мерките заложи в настоящата програма.

Основни допускания:

- Запазване темпа на намаляване на населението, според пред-инвестиционните проучвания във връзка с изграждането на регионален център за управление на отпадъци.
- Умерено повишаване на икономическия растеж в общината.
- Реализацията на целите, респ. проектите заложи в настоящата Програма;
- В инвестиционните разходи са взети предвид само необходимите финансови средства за осъществяване на конкретната мярка, но не последващите експлоатационни разходи (ако има такива).

Период 2014-2020	План за инвестиции							Общо
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Специфични цели								
Намаляване генерирането на твърди отпадъци в община Стралджа	0	15 550	10 000	5 000	5 000	2 500	2 500	40 550
Провеждане на информационна кампания сред обществеността за възможностите за намаляване генерирането на битови отпадъци		10 000	10 000	5 000	5 000	2 500	2 500	35 000
Поддържане на системата за заплащане на найлонови торбички в търговската мрежа в общината		5550						5 550
Въвеждане на изискване за минимизиране количеството генерирани отпадъци при закупуването на стоки от Община Стралджа								0
Намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа	0	10 000	66 000	0	0	0	0	76 000
Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими отпадъци в община Стралджа		10 000	30 000					40 000
Въвеждане на система за разделното събиране на битови отпадъци и опасни битови отпадъци извън обхвата на наредбите по чл. 13, ал. 1 и предаването им за оползотворяване и/или обезвреждане			36 000					36 000
Въвеждане на система за събиране на данни за специфичните отпадъчни потоци								0

Разширяване и подобряване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки									0
Въвеждане на система за събиране на данни за специфичните отпадъчни потоци		7 000							
Намаляване и постепенно премахване на нерегламентираните замърсявания на земната повърхност в общината	10 000	40 000	35 000	35 000	32 000	32 000	32 000	216 000	
Почистване на нерегламентираните замърсявания		30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	180 000	
Засилване на контрола по нерегламентирано изхвърляне на отпадъци									0
Информационно – разяснителна кампания сред обществеността	10 000	10 000	5 000	5 000	2 000	2 000	2 000	36 000	
Осигуряване на качествена услуга по управление на отпадъците в община Стралджа	559 600	588 500	756 487	751 490	758 517	773 949	775 325	4 950 869	
Поддържане на ефективна система за организирано събиране и транспортиране на отпадъци	30 000	51 500	52 500	30 000	30 000	30 000	30 000	250 000	
Разработване на система за изчисляване размера на таксата за битови отпадъци на база количеството на формирания отпадък	10 000								10 000
Организиране депонирането на отпадъци	519 600	534 000	703 987	718 490	728 517	740 949	745 325	4 690 869	
Укрепване на административния капацитет на общинската администрация		3 000		3 000		3 000			
Общо по години:	569 600	654 050	867 487	791 490	795 517	808 449	809 825	5 283 419	

6.6. ПРОГНОЗНИ РАЗХОДИ ЗА СЪБИРАНЕ, ТРАНСПОРТИРАНЕ И ДЕПОНИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

година	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
население (брой)	13 005	12 837	12 671	12 501	12 334	12 169	12 006
общо генерирани (тон)	3 746	3 725	3 696	3 663	3 629	3 597	3 559
% депонирани от генерираните	100	100	90	83	75	69	60
отпадъци депонирани (тон)	3 371	3 725	3 326	3 040	2 722	2 482	2 135
разходи на тон депониран отпадък (лв./т.)	64	58	65	69	73	76	80
разходи за депониране община Стралджа (лв.)	214 640	215 000	216 216	209 780	198 688	188 627	170 832
оперативни сметосъбиране и извозване до депо (лв.)	218 360	230 000	370 440	388 962	408 410	428 831	450 272
разходи за общината /сметосъбиране, извозване и депониране/ без ДДС (лв.)	433 000	445 000	586 656	598 742	607 098	617 457	621 104
разходи за общината /сметосъбиране, извозване и депониране/ с ДДС (лв.)	519 600	534 000	703 987	718 490	728 517	740 949	745 325
на жител годишно /сметосъбиране, трансп. депон./ с ДДС (лв.)	40	42	56	57	59	61	62
на тон генериран отпадък, годишно с ДДС (лв.)	154	143	212	236	268	299	349
Почистване на улични платна площади и др.терени за общ.ползване (лв.)	67 000	70 350	73 868	77 561	81 439	85 511	89 786

В определените оперативни разходи както за сметосъбиране и извозване до депо е включено ежегодно 5% увеличение.

При изчисляването на прогнозните разходи е прието, че регионалното депо за отпадъци ще започне да функционира през 2016 г.

Не са взети предвид разходите за осигуряване и поддържане на съдовете за смет, които се елемент на програмата за капиталови инвестиции.

При изчисляването на разходите за почистване на обществени места е включено ежегодно 5% увеличение.

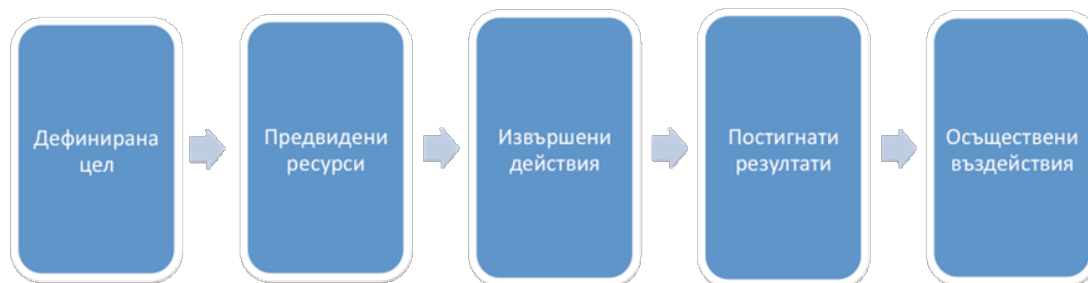
6.7. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ 2014-2020 Г. НА ОБЩИНА СТРАЛДЖА²

Детайлна информация за процеса на мониторинг, оценка и контрол на изпълнението на ПУО е представена в документа „Правила за мониторинг, контрол и последваща оценка при изпълнението на политиката за управление на отпадъците в Община Стралджа“.

Мониторингът на Програмата за управление на отпадъците може да се определи като процес на системно и непрекъснато събиране и анализ на информация относно хода на реализацията на ПУО и постигане на поставените цели и резултати. Информацията се събира и анализира по определен брой индикатори за постигане на резултати и цели. Мониторингът се извършва непрекъснато, като показателите се следят ежемесечно от главен експерт „Екология“, докладват се ежегодно пред Общинския съвет и се публикуват на интернет сайта на Общината. **Оценката** е преценка доколко ПУО постига очакваното въздействие и потребностите на жителите на Общината. Тя се извършва веднъж през 2017 г. и веднъж след края на изпълнение на Програмата – през 2021 г.

Мониторингът и оценката се основават на един обобщен модел на разработване и осъществяване на публични политики и програми (Фигура 1). Той представя съотношението между поставените цели, вложените ресурси, извършените действия, постигнатите резултати и осъществените въздействия.

ФИГУРА 1. Входно изходен модел на публични политики и програми

Мониторингът и оценката са средство не само за разбиране на проблемите, но и за намирането на осъществими решения. Процесът на контрол на публичната политика използва резултатите от мониторинга и оценката, за да прецени дали са необходими корекции в ПУО. Ежемесечният контрол се осъществява от главен експерт „Екология“. В случай на значими отклонения от очакваните резултати се изготвя доклад до ресорния Заместник Кмет. Ежегодният контрол се осъществява от Общинския съвет, който до месец март получава отчет за реализацията на ПУО за предходната година. В случай на необходимост от промяна на ПУО се внася съответно предложение, което се приема или отхвърля от Общинския съвет. Програмата ще бъде актуализирана при промяна във фактическите и/или нормативните условия.

² При разработването на тази част е използван обучителен информационен материал „Мониторинг и оценка на публични политики и програми - същност, цели, типология“, София 2009

В процеса на мониторинг и оценка ще се проследява изпълнението на целите на програмата по долуизброените индикатори.

Таблица 15. Индикатори за осъществяване на мониторинг по изпълнение на целите на Програма за управление на отпадъците 2014-2020 на община Стралджа

№	Специфични цели/очаквани резултати	Индикатори за постигане на цел	Източник на данни	Отговорно лице	Срокове
1	Намаляване генерирането на отпадъци в община Стралджа	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общо количество генерирани битови отпадъци отпадъци, кг/ж/год; ➤ Общо количество генерирани битови отпадъци от домакинствата, кг/ж/год ➤ Общо количество генерирани битови отпадъци от стопанските субекти, кг/ж/год 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ НСИ Общинска администрация Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Очаквани резултати	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤
	Намаляване на дела на рециклируемите отпадъци в общите отпадъци	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Морфологичен състав на отпадъците, % по видове 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ На всеки 5 години
	Намалено използване на найлонови торбички	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Количество използвани найлонови торбички в община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинската администрация, изискваща данни от търговската 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно

	Закупуване от общинската администрация на стоки, водещи до намалено генериране на отпадъци	➤ Брой закупени стоки от община Стралджа, водещи до намалено генериране на отпадъци	мрежа ➤ Общинска администрация	➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа	➤ ежегодно
	Специфична цел				
2	Намаляване депонирането на отпадъци от община Стралджа	➤ Количество депонирани битови отпадъци от община Стралджа	➤ Общинска администрация	➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа	➤ ежегодно
	Очаквани резултати				
	Изградена система за разделно събиране на биоразградимите отпадъци	➤ Брой населени места включени в системата за разделно събиране на биоразградимите отпадъци ➤ Брой инсталирани контейнери за биоразградими отпадъци	➤ Общинска администрация	➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа	➤ Ежегодно от 2015 г.
	Изградена площадка за компостиране на биоотпадъци	➤ Налична площадка за компостиране на биоотпадъци ➤ Количество компостирани отпадъци, т ➤ Съотношение на количеството компостирани спрямо общото количество отпадъци	➤ Общинска администрация ➤ Оператор на площадката за компостиране ➤ Общинска администрация ➤ Оператор на площадката за компостиране ➤	➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа	➤ 2015 г. ➤ ежегодно

	Домакинствата използват домашното компостиране	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой включени домакинства в домашно компостиране ➤ Брой раздадени компостери 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация ➤ 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Функционираща система за разделно събиране на 12 специфични потоци отпадъци съгласно мярка 6.3.2.2.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой събрани специфични потоци отпадъци ➤ Количество събрани специфични отпадъци по отделните потоци отпадъци, т 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация ➤ Фирми, с които са сключени договори 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Увеличено количество събрани отпадъци от опаковки	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Количество събрани отпадъци от опаковки по видове: хартия и картон, пластмаса, стъкло, метал, т 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Фирма по оползотворяване 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Увеличено количество събрани рециклируеми отпадъци от опаковки	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Количество събрани рециклируеми отпадъци от опаковки по видове: хартия и картон, пластмаса, стъкло, метал, т 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Фирма по оползотворяване 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Функционираща база данни за всички отпадъчни потоци в отговорността на кмета на общината	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой отпадъчни потоци, представени в базата данни ➤ Качество на наличната информация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Постоянно след стартиране на системата през 2015 г.
	Специфична цел				
3	Намаляване и постепенно премахване на нерегламентираните замърсявания на земната повърхност в	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой нерегламентирани замърсявания ➤ Замърсена площ, кв.м 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно

	община Стралджа				
	Очаквани резултати				
	Всички нерегламентирани замърсявания са почистени	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой почистени замърсени терени ➤ Площ на почистените терени, кв.м 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Фирма, с която е сключен договор 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ежегодно
	Намаляване и преустановяване на замърсяването на терени с отпадъци	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой нововъзникнали замърсени терени 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Кметове и Кметски заместници 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянно
	Специфична цел				
4	Осигуряване на качествена услуга по управление на отпадъците в община Стралджа	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Събираемост на такса битови отпадъци, % ➤ Брой жалби във връзка с управлението на отпадъците 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянен
	Очаквани резултати				
	Осигурена чистота в населените места	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой регистрирани замърсявания в населените места 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Инспектори по чистотата ➤ Жителите 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянно
	Контейнерите имат прегледен външен вид	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой разположени амортизирани контейнери 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Инспектори 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянно
	Отпадъците се извозват	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой регистрирани ненавременни извозвания 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Инспектори 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянно

	навременно			община Стралджа	
	Въведена система за изчисляване на такса битови отпадъци на база количество или друго	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Начин на изчисляване на такса битови отпадъци 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянно
	Рекултивирано депо в местността „Дружба“, община Стралджа	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Количество приети отпадъци на общинското депо, т ➤ Извършена рекултивация на общинското депо 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Оператор на депото ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Отпадъците на община Стралджа се извозват на регионално депо в община Тунджа	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Количество приети отпадъци на регионалното депо, т 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Оператор на депото 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ежегодно от стартирането на депото
	Жителите спазват изискванията за изхвърляне на отпадъци	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой наложени глоби и издадени предписания на жители във връзка с отпадъците 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Инспектори 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ постоянно
	Броят служители в общинската администрация и достатъчен за качествено изпълнение на дейностите по управление на отпадъците	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой служители в община Стралджа с отговорности в сферата на отпадъците 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Общинска администрация 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно
	Служителите в общинската администрация редовно повишават своята квалификация в сферата	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Брой сертификати за преминати обучения по управление на отпадъците от служители в община Стралджа ➤ Теми на обученията 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Структури, предоставящи обучение 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ главен експерт „Екология“ на община Стралджа 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ежегодно

	на управление на отпадъците				
	Разходите за управление на отпадъците се покриват от събраната такса битови отпадъци	Съотношение приходи-разходи за управление на отпадъците	➤ Счетоводство на общинската администрация	➤ главен счетоводител на община Стралджа	➤ ежегодно
	Постигане на събираемост на ниво 75%	Събираемост на такса битови отпадъци, %	➤ Счетоводство на общинската администрация	➤ главен счетоводител на община Стралджа	➤ ежегодно

